Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН № 109 (6999). ● 12 июнь, 1979 йил ◆ СЕШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла етиштириш ва давлатга сотиш топшириғини муддатидан илгари бажарганлиги учун қуйидагилар область Ҳурмат тахтасига ёзиладилар:

БЎСТОНЛИҚ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Ленинград» колхози (раиси А. Пратов, партия ташкилоти секретари Ш. Аъламов, касаба союз комитети раиси М. Норматова, пиллачилик агротехниги К. Абдиева).

«Қизил-Ту» колхози (раиси Е. Таспўлатов, партия ташкилоти секретари Т. Алменов, касаба союз комитети раиси А. Айматов, пиллачилик агротехниги А. Тойлабоев).

КОММУНИСТИК РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Политотдел» колхози (раиси М. Г. Хван, партия ташкилоти секретари Д. Е. Пак, касаба союз комитети раиси Л. Ли, пиллачилик агротехниги А. Ким).

Энгельс номли совхоз (директори К. Ибрагимов, партия ташкилоти секретари А. Абдумўминов, ишчилар комитети раиси Д. Султонова, пиллачилик агротехниги Ҳ. Бозорова).

«Ленинобод» совхози (директори Т. Ризаев, партия ташкилоти секретари С. Ражаматов, ишчилар комитети раиси Н. Болтаев, пиллачилик агротехниги П. Миробидов).

«Коммуна» совхози (директори Ҳ. Мирзакаримов, партия ташкилоти секретари М. Шарипов, ишчилар комитети раиси Д. Маҳмудов, пиллачилик агротехниги У. Аббосов).

«Коммунист» совхози (директори А. Ҳикматов, партия ташкилоти секретари М. Муротов, ишчилар комитети раиси С. Ҳусанов, пиллачилик агротехниги М. Йўлдошев).

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Қизил Ўзбекистон» колхози (раиси М. Убайдуллаева, партия ташкилоти секретари Ҳ. Иброҳимов, касаба союз комитети раиси А. Муротов, пиллачилик агротехниги Ҳ. Нурматова).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Кеча Тошкент область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди.

Пленум Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов**нинг «КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори ҳамда Ўзбекистон КП Марказий Комитети XIII пленумининг шу масала юзасидан қарорини бажариш юзасидан область партия ташкилотининг вазифалари» ҳақидаги докладини тинглади.

Доклад юзасидан музокараларда Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари **М. Ф. Солдатов**, Янгийўл район партия комитетининг биринчи секретари **А. П. Алимов**, «Ўзбекхиммаш» заводи револьверчи токари, цех партия ташкилоти секретари **Н. Н. Холопова**, Тошкент трактор заводи директори **И. Х. Мусин**, область комсомол комитетининг биринчи секретари **Б. С. Камолов**, В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг проректори **Э. Н. Куценко**, Оржоникидзе районидаги «Коммунист» колхози комсомол ёшлар маккажўхорикорлик бригадаси бошлиғи, агитатор **Т. Шоғиёсова** сўзга чиқдилар.

Шундан сўнг Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари **В. А. Антонов** «Партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитети қарорлари асосида хатлар билан ишлаш, меҳнаткашлар қабулини уюштиришнинг аҳволи ва уни янада такомиллаштириш тадбирлари тўғрисида» доклад қилди.

Доклад юзасидан музокараларда Фрунзе район партия комитетининг биринчи секретари **С. У. Султонова**, Чирчиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **П. А. Юсупов**, Тошкент асбобсозлик заводининг слесари **Т. Солихов**, Чилонзор район ижроия комитети раиси **А. Т. Карасева** ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

Пленум ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитети бўлимларининг мудирлари **Ғ. Х. Қодиров** ва **К. Т. Тоиров** иштирок этдилар.

(Пленум ҳақидаги ҳисобот газетанинг навбатдаги сонида берилади).

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

Совет раҳбарларининг таклифига биноан Ҳиндистон Республикасининг Бош Министри Мораржи Десаи 11 июнь куни расмий дўстлик визити билан Москвага келди.

Ҳиндистон Республикаси ва СССРнинг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида М. Десаини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШУВ

Расмий дўстлик визити билан Совет Иттифоқига келган Ҳиндистон Республикасининг Бош Министри Мораржи Десаи 10 июнь куни Тошкентда тўхтаб ўтди.

Ҳиндистон, СССР ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари билан безатилган аэропортда олий мартабали меҳмонни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари В. А. Кириллин, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, И. Р. Қурбонов, Т. Н. Осетров, И. Б. Усмонхўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, А. А. Хўжаев, СССРнинг Ҳиндистон Республикасидаги элчиси Ю. М. Воронцов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Қ. А. Аҳмедов, Р. С. Ашуралиев, М. Д. Мухортов, А. Р. Хўжаев, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар. Кутиб олувчилар орасида Ҳиндистон Республикасининг СССРдаги элчиси И. Гужрал бор эди.

М. Десаи Ленин ҳайкали пойига гулдасталар, номаълум солдат қабрига гулчамбар қўйди.

Ҳиндистон Бош Министри ва унга ҳамроҳ бўлган кишилар 10 июнь куни Самарқандга бориб, шаҳарнинг тарихий-меъморий ёдгорликларини ва янги қурилишларини кўздан кечирдилар.

М Десаи 11 июнь куни эрталаб Тошкент бўйлаб сайр қилди, унинг диққатга сазовор жойлари билан танишди. У Ҳиндистоннинг давлат ва сиёсий арбоби Л. Б. Шастри мемориалини зиёрат қилди.

М. Десаи 11 июнда Тошкентдан Москвага жўнаб кетди. У аэропортда журналистларнинг саволларига жавоб қайтариб, жумладан меҳмондўст Ўзбекистондан республиканинг эришган ютуқларига яққол ишонч ҳосил қилиб энг эзгу хотиралар билан жўнаб кетаяпман, деди.

СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари В. А. Кириллин СССРнинг Ҳиндистон Республикасидаги элчиси Ю. М. Воронцов, Ҳиндистон Республикасининг СССРдаги элчиси И. Гужрал Ҳиндистон Бош Министри билан бирга Тошкентдан Москвага жўнаб кетдилар.

(ЎзТАГ).

ДЎСТОНА СУҲБАТ

10 июнь куни Ҳиндистон Республикасининг Бош Министри М. Десаи КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев ҳузурида бўлди.

Самимий дўстона вазиятда ўтган суҳбатда Ш. Р. Рашидов республиканинг экономика ва маданият турли соҳаларидаги муваффақиятлари тўғрисида гапириб берди, бу муваффақиятларга партиянинг доно ленинча миллий сиёсати туфайли эришилганини айтди. Барча совет кишилари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам КПСС билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини як диллик билан қўллаб-қувватламоқдалар, ўз куч-ғайратларини партия XXV съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишга, Ватаннинг иқтисодий қудратини кучайтиришга, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга сарфламоқдалар, деб таъкидлади у. Республика экономикаси ва маданиятини юксалтиришдаги жуда катта муваффақиятлар ўнинчи беш йилликда айниқса сезилиб турибди. Ўзбекистон халқ хўжалигининг ҳал қилувчи тармоқларини ва аввало пахтачиликни ривожлантиришда янги марраларга чиқмоқда.

М. Десаи меҳмондўст Ўзбекистон диёрида шодиёна кутиб олинганлиги учун, республиканинг ҳозирги кунини ўз кўзи билан кўриш имконияти берилганлиги учун миннатдорчилик билдирди. Республикада содир бўлган жуда катта ижтимоий-иқтисодий ўзгартишлар мени ва йўлдошларимни астойдил қувонтиради, деб таъкидлади у.

Суҳбатда СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари В. А. Кириллин, СССРнинг Ҳиндистон Республикасидаги элчиси Ю. М. Воронцов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар. Суҳбатда Ҳиндистон Республикасининг СССРдаги элчиси И. Гужрал бор эди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XIII ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

ПАРТИЯ XXV СЪЕЗДИ ВА КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1978 ЙИЛ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИНИНГ ПАХТАЧИЛИКДА АЛМАШЛАБ ЭКИШНИ ЎЗЛАШТИРИШ ВА КОМПЛЕКС МЕХАНИЗАЦИЯНИ НИҲОЯСИГА ЕТКАЗИШ СОҲАСИДАГИ ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРИШ БОРАСИДА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленуми зўр мамнуният билан уқтириб ўтадики, республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари партия ташкилотлари раҳбарлигида, партия XXV съездининг ва КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленумининг қарорларини бажара бориб, алмашлаб экишни ўзлаштириш ва пахтачиликдаги ишларни механизациялаш даражасини ошириш юзасидан катта иш қилмоқдалар, бу эса пахтачиликни янада юксалтиришнинг энг муҳим негизидир.

Ўнинчи беш йилликнинг тўрт йили мобайнида алмашлаб экиш ўзлаштирилган майдонлар икки баравар кўпайиб, салкам 1,5 миллион гектарга етди. Жорий этилган алмашлаб экишни тўла-тўкис ўзлаштириш 70 процентга етай деб қолди. Самарқанд областида жорий этилган алмашлаб экишнинг 90 проценти, Фарғона, Тошкент, Бухоро областларида 75—82 проценти ўзлаштирилди, Наманган областида, Хатирчи, Пахтачи, Нарпай ва бошқа бир қанча районларда, республиканинг 160 та колхоз ва совхозида алмашлаб экиш тўла-тўкис ўзлаштирилди. Эндиликда кўпчилик хўжаликларда чигит, асосан, 1—5 йилгача бошқа экинлар экилгандан сўнг ҳайдаб қўйилган ерларга экилмоқда.

Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика Министрлар Советининг «Деҳқончилик маданиятини ошириш, алмашлаб экишни ўзлаштириш ва вилтга қарши кураш асосида пахтачиликни янада ривожлантириш тўғрисида»ги 1979 йил 28 март қарорини бажара бориб, бу йил алмашлаб экишни жорий этиш ишини активлаштирдилар. Кўрилган тадбирлар натижасида кўклам фаслида ўзлаштирилган алмашлаб экишнинг ўсиши 14 процентни ташкил этди. Колхоз ва совхозлар 170 минг гектар ерга нуқул ва аралаш ҳолда беда экиб, планни анча ошириб бажардилар. Андижон область хўжаликларида алмашлаб экишнинг ўсиши 23 процент, Тошкент областида 24, Хоразм областида 28, Бухоро областида 37 процент бўлди. 1975 йилга нисбатан алмашлаб экиш ўзлаштирилган далаларда донли ва озуқа экинлар майдони 142 минг гектар, шу жумладан бедапоялар 26 минг гектар кўпайди. Тупроқни вилтга бардошли қиладиган экинлардан кейин чигит ташланган майдонлар кўпайди. Ана шуларнинг ҳаммаси ернинг унумдорлигини оширишга, вилтни йўқотишга, далаларнинг ҳосилдорлигини кўпайтиришга имкон берди. Ўнинчи беш йилликнинг уч йили мобайнида пахтанинг ўртача ҳосилдорлиги гектар бошига 30,6 центнерга етди ёки тўққизинчи беш йилликка нисбатан 2,1 центнер кўтарилди. Чорвачиликнинг ем-хашак базаси мустаҳкамланди, бу эса чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш имконини берди.

Пленум шуни қайд этадики, республикада пахтачиликни комплекс механизациялашни тугаллаш соҳасида ишлар собитқадамлик билан амалга оширилмоқда. Колхоз ва совхозларнинг машина-механизмлар билан таъминланиши йил сайин ошмоқда. 1975 йилга нисбатан меҳнатнинг машина-механизмлар билан таъминланиши 26 процент кўпайди ва пахтачиликда ишловчи ҳар бир киши бошига 20 от кучидан ошиб кетди. Ер ҳайдаш ва экишдан аввал тупроқни ишлаш, чигит экиш, қатор ораларини юмшатиш, эгат олиш, минерал ўғит солиш ва бошқа бир қанча ишлар тўла-тўкис механизациялашган. Жиззах, Сирдарё, Наманган областларида деярли бутун майдонда чигит аниқ миқдорда экилмоқда, ғўзани чеканка қилиш жами майдонларнинг 80—90 процентида механизациялаштирилган.

Республика партия ташкилоти пахта теримини механизациялаш ишини тинимсиз ўтказмоқда. 1978 йилда 3 миллион 430 минг тонна пахта, яъни ҳосилнинг 62,4 проценти машинада терилди. Бу — 1975 йилда машинада терилган пахтадан 1 миллион 138 минг тонна кўпдир. Республикада қишлоқ хўжалик машинасозлиги саноатини ривожлантириш, янги пахтачилик техникасини яратиш ва мавжуд техникани такомиллаштириш соҳасида катта иш олиб борилмоқда.

Пахтачиликни комплекс механизациялашни тугаллаш йўлининг сабот билан ўтказилаётганлиги республика колхоз ва совхозларида меҳнат унумдорлигини анча ошириш имконини берди.

Пленум эришилган натижаларни муносиб баҳолаш билан бирга бир қанча областлар, районлар ва хўжаликларда алмашлаб экишни жорий этиш ва пахтачиликни комплекс механизациялашни ниҳоясига етказиш соҳасида қилинаётган ишлар ҳали партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларга мувофиқ эмас, деб ҳисоблайди.

Катта имкониятлар бўлишига қарамай, Сурхондарё, Қашқадарё ва Жиззах областларининг хўжаликларида алмашлаб экиш суст жорий этилмоқда, бу областларда алмашлаб экиш жами майдоннинг ярмидан ҳам камроғида ўзлаштирилган. Бир қанча районларда, кўпгина хўжаликларда беда экиш планининг муттасил бажарилмаслигига йўл қўйилмоқда, аммо партия комитетлари бундай фактларга лозим даражада баҳо бермаяптилар.

Пахтачиликни комплекс механизациялашни ривожлантиришда ҳам жиддий камчиликлар бор. Хоразм, Бухоро, Фарғона областларининг хўжаликларида ҳамда бошқа областларнинг бир қанча районларида пахта етиштиришда қўл меҳнати улуши ҳали ҳам кўп. Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Қашқадарё, Самарқанд, Сурхондарё областларида аниқ миқдорда чигит ташлаш усулини қўлланишга ва ғўзани машинада чеканка қилишга дуруст эътибор берилмаяпти, натижада ғўзани яганалашга кўп миқдорда қўл меҳнати сарфланмоқда, уруғлик чигит сарфи гектар бошига 100—140 килограммга етмоқда, пахта етиштириш таннархи қимматлашмоқда.

Республиканинг бир қанча областларида пахта терими механизациялаш даражаси ҳали ҳам паст. 1978 йилда Қашқадарё областида машина теримининг салмоғи атиги 59,5 процентни, Бухоро областида 52,5, Фарғона областида борийўғи 49,3 процентни ташкил этган. Натижада бу ерларда меҳнат унумдорлиги ва ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлиги суст ўсмоқда.

Чунончи, 1978 йилда Жиззах областининг колхоз ва совхозларида ҳар бир ўртача йиллик ходим ҳисобига 3977 сўмлик, Тошкент областида 3672 сўмлик, Фарғона областида атиги 2158 сўмлик ёки 1,7—1,8 баравар кам ялпи ҳосил етиштирилди. Хоразм ва Бухоро областларининг хўжаликларида ҳам меҳнат унумдорлиги шундай бир даражада турибди.

Пленум ҳисоблайдики, «Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг саноат корхоналари янги, янада мукаммал машиналар ишлаб чиқаришни секинлик билан ўзлаштирмоқда, республика колхоз ва совхозларига техника етказиб бериш планларини бир маромда бажармаяпти.

СоюзНИХИ, Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш илмий-тадқиқот институтининг олимлари, пахтачилик учун машиналар махсус давлат конструкторлик бюроси, ирригация махсус давлат конструкторлик бюроси ғўзани ўсиш даврида суғоришни механизациялаш ишларини ривожлантиришга дуруст эътибор бермаяптилар. Янги серҳосил, тезпишар, касалликларга чидамли пахта навлари суст яратилмоқда.

Ўсимликларни тез ривожлантирувчи моддаларни жорий этиш, чигит экишни анча эрта муддатларда ўтказиш ва уни тез ундириб олиш мақсадида чигит ташлаш вақтида тупроқни ўғитлаш ишлари лозим даражада авж олдирилгани йўқ. Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашнинг биологик методлари ҳали ҳам секин жорий этилмоқда.

Мазкур камчиликлар айрим область ва район партия комитетларининг, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг II пленуми алмашлаб экишни жорий этиш, пахтачиликни комплекс механизациялашни тугаллаш масалалари ва уни янада юксалтириш масалалари юзасидан қабул қилган қарорлар қандай бажарилаётганини лозим даражада контроль қилишни таъминламаётганликлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига ва мутахассисларига нисбатан қатъият ва зарур талабчанлик қилмаётганликлари, бу ишда уларга кам ёрдам бераётганликлари натижасидир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми **қарор қилади:**

1. Деҳқончилик маданиятини оширишнинг, пахта ҳосилдорлигини ўстириш ва уни етиштиришни кўпайтиришнинг, меҳнат унумдорлигини ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишнинг негизи бўлмиш алмашлаб экишни тўла-тўкис ўзлаштиришни таъминлаш ва комплекс механизацияни ниҳоясига етказиш тадбирларини қатъият билан ўтказиш — республика партия ташкилотларининг, совет, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги органларининг, колхоз ва совхоз раҳбарларининг энг муҳим вазифаси деб ҳисоблансин.

Область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш ва моддий техника таъминоти давлат комитети, «Главсредазирсовхозстрой» ва уларнинг жойлардаги органлари, В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг Ўрта Осиё бўлими, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари ҳамда раҳбарлари ҳар бир хўжаликда шу масалаларнинг ҳолатини кўриб чиқсинлар, яқин йиллар мобайнида алмашлаб экишни тўла ўзлаштириш ва комплекс механизациялашни ниҳоясига етказиш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқсинлар.

2. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигидан, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигидан, «Главсредазирсовхозстрой» ва «Узглавводстрой»дан янги ерларни ўзлаштириш ва аввалдан ҳайдалиб келинаётган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, суғориш системаларини техникавий жиҳатдан реконструкция қилиш ишларини кенгайтириш юзасидан белгиланган беш йиллик топшириқларининг сўзсиз бажарилишини таъминлаш талаб қилинсин. Бу ишлар алмашлаб экишни ўзлаштириш тадбирлари системасининг таркибий қисмидир.

3. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш техника таъминоти давлат комитети, «Главсредазирсовхозстрой», В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг Ўрта Осиё бўлими, «Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси, партия ва совет органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари бутун диққат-эътиборни пахтачиликни комплекс механизациялашни ҳар томонлама ривожлантиришга, техника тараққиётини жадаллаштиришга, янги машиналарни ва механизациялашган технологияларни ишлаб чиқаришга жорий этиш масалаларига қаратсинлар.

Олимлар, конструкторлар ва қишлоқ хўжалик мутахассисларининг куч-ғайрати тракторлар ва қишлоқ хўжалик машиналарининг техникавий даражасини ва унумдорлигини ҳар томонлама оширишга, пахта етиштириш ва ҳосилни териш барча жараёнларини тўла механизациялаш учун керакли машиналар комплексларини ишлаб чиқишга ва уларни ишлаб чиқаришни тезроқ ўзлаштиришга қаратилсин.

Техника тараққиётини жадаллаштириш юзасидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг 1975 йил 10 октябрдаги қарорида белгиланган топшириқларнинг сўзсиз бажарилиши таъминлансин.

Қишлоқ хўжалик техникасини 1980 йилда ва ундан кейинги йилларда планлаштириш ва тақсимлаш чоғида пахтачиликдаги асосий кучларни механизациялаш даражасида қолоқлик содир бўлган колхоз ва совхозларга биринчи навбатда машина ва механизмлар ажратиб бериш назарда тутилсин, бу хўжаликларда ажратилган техникадан тўла-тўкис фойдаланилиши учун зарур ташкилотчилик ва тушунтириш ишлари ўтказилсин.

4. Ҳосил теримини механизациялаш даражасини оширишга алоҳида муҳим аҳамият бериб, партия ташкилотлари, совет ва қишлоқ хўжалик органлари олдига, колхоз ва совхозларнинг олдига бу йил пахта теримини механизациялаш даражасини 70—75 процентга ва 1980 йилда 75—80 процентга етказиш энг асосий вазифалардан бири қилиб қўйилсин.

5. В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг Ўрта Осиё бўлими, «Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси, СоюзНИХИ, САИМЭ, пахтачилик учун машиналар махсус давлат конструкторлик бюроси, ирригация махсус давлат конструкторлик бюросининг диққат-эътибори ғўзани ўсиш даврида суғоришни механизациялаш учун технологиялар ва машиналар ҳамда фан-техника тараққиётининг илғор усулларини кенг жорий этиш имконини берадиган ҳамда пахтачиликда меҳнат унумдорлигини анча оширишни таъминлайдиган бошқа янада мукаммал серунум машина ва механизмлар яратиш соҳасидаги ишларни ҳар томонлама кучайтириш зарурлигига қаратилсин.

6. Пахта селекцияси ва уруғчилиги илмий тадқиқот институти, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ўсимликлар экспериментал биологияси институти, СоюзНИХИ, В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг Ўрта Осиё бўлими пахта селекцияси, ўрта толали ва ингичка толали нав пахтанинг вилтга чидамли, тезпишар, толасининг сифати яхши ва ҳосилини машинада териш талабларига мос келадиган навларини яратиш ишини кескин кучайтирсинлар.

Чигит экиш усуллари доимо такомиллаштирилсин, чигитнинг униб чиқишини тезлаштириш ва уни ривожлантириш учун чигит экиш энг мақбул муддатларда ўтказилсин ва айни вақтда тупроқ ўғитлансин, ўсимликларнинг ривожланишига ёрдам берадиган моддалар, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашнинг биологик методлари ишлаб чиқаришга кенг жорий этилсин.

7. Пахтачиликда техника тараққиётининг жадаллашиши, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигининг ошиши кадрлар билан ишлашни жиддий равишда яхшилашни талаб қилади.

Партия ташкилотларидан хўжаликлар раҳбарларининг, ўрта бўғин кадрларининг сифат составини доимо яхшилаш, бу лавозимларга янгиликни сезадиган, жамики илғор, прогрессив усулларни ишлаб чиқаришга жорий эта оладиган ўқимишли мутахассисларни кўтариб қўйиш талаб қилинсин. Кадрларнинг ўқишини ташкил этишга алоҳида эътибор бериб, уларнинг малакасини мунтазам равишда ошириш, пахта етиштиришнинг янги усулларини уларга ўргатиш, янги механизация воситаларини ўрганишда ва улардан юксак унум билан фойдаланишда ёрдам бериш зарур.

Область ва район партия комитетлари, маҳаллий Советларнинг, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг куч-ғайратларини социалистик мусобақани янада ривожлантиришга, интизомни мустаҳкамлашга, деҳқончилик маданиятини ошириш, пахтачиликдаги ишларни механизациялашни кучайтириш, илғор тажрибани ўрганиш ва жорий этиш ишида қишлоқ меҳнаткашларининг активлигини оширишга қаратсинлар.

8. Бу йил қишлоқ хўжалигида ғоят қийин аҳвол вужудга келди. Табиий офатлар ғўзага жуда катта зарар етказганлигини ва ғўза ривожланишдан жуда орқада қолаётганини ҳисобга олиб, область ва район партия комитетларининг, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетларининг, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги органларининг, колхоз ва совхозлардаги бошланғич партия ташкилотлари ҳамда раҳбарларнинг зиммасига бутун куч ва имкониятларни ғўза парваришини кучайтиришга сафарбар қилиш вазифаси юклатилсин. Ишларнинг сифатини ошириш, ғўзани минерал ва органик ўғитлар билан озиқлантириш, бошқа ҳамма агротехника тадбирларини қисқа муддатларда ўтказиб, ғўза ривожидаги қолоқликни тугатишни таъминлаш зарурлигига алоҳида эътибор берилсин.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми комил ишонч билдириб айтадики, партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми тарихий қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг доклад ва нутқларидан келиб чиқадиган қоидалар ва хулосалардан руҳланган партия, совет, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари техника тараққиётини жадаллаштириш, пахтачиликни ва республика қишлоқ хўжалигининг бошқа ҳамма тармоқларини янада юксалтириш юзасидан ўртага қўйилган вазифаларни шараф билан бажарадилар, бу йил 5 миллион 700 минг тонна «оқ олтин» етиштиришни таъминлайдилар.

ХАЛҚ БАХТ-САОДАТИ ЙЎЛИДА, ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИК УЧУН

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ «ЛЕНИН ЙЎЛИДАН» АСАРЛАР ТЎПЛАМИ ЕТТИНЧИ ТОМИНИНГ НАШР ЭТИЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

Совет халқи КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошира бориб, коммунистик бунёдкорлик йўлидан дадил қадам ташламоқда. Партия раҳбарлиги, унинг изчил ва принципиал, чинакам ленинча сиёсати ривожланган социалистик жамиятни янада такомиллаштиришда, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашда, унинг халқаро майдондаги нуфузи ва обрўсини оширишда муваффақиятлар гарови бўлмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Л. И. Брежневнинг асарлари партиянинг кўпқиррали ташкилотчилик, сиёсий, ғоявий-назарий фаолиятининг ёрқин манзарасини акс эттиради. «Ленин йўлидан» тўплами ҳар бир томининг босилиб чиқиши партия ва халқнинг ғоявий-сиёсий ҳаётида катта воқеадир. Бу томларда ривожланган социалистик жамият қурилиши проблемаларини ҳал этишнинг бой, бебаҳо тажрибаси ижодий таҳлил қилинган, революцион назарияга муҳим ҳисса бўлиб қўшилган катта умумлаштирувчи кучга эга бўлган назарий хулосалар баён этилган. Ўрток Л. И. Брежневнинг асарлари партиявий принципиаллик, сиёсий донолик, кенг ва собитқадам фикрлай билиш намунасидир. Бу асарлар социалистик тузумнинг, ватанпарвар ва интернационалист, фидокор меҳнаткаш ва курашчи бўлмиш совет кишисининг битмас-туганмас бунёдкорлик имкониятларига илҳомбахш этадиган ишонч билан суғорилгандир.

Сиёсий адабиёт нашриёти томонидан чоп этилган «Ленин йўлидан» тўпламининг навбатдаги еттинчи томи КПСС назарияси ва сиёсатининг актуал масалаларини, унинг илмий коммунизм соҳасидаги новаторлигини тушуниб етиш учун, ижтимоий тараққиётимизнинг туб проблемаларини, ҳозирги замон тарихий жараёнини аниқлаб олиш учун жуда муҳимдир. Китобга Леонид Ильичнинг 1978 йил январидан 1979 йил мартигача эълон қилинган нутқлари, табриклари, мақолалари, хотиралари киритилган.

1.

Китоб «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» хотиралари билан очилади. Бу асарларга қизиқиш зўрлигининг сабабларидан бири шуки, уларнинг муаллифи замонамизнинг атоқли сиёсий ва давлат арбоби, энг йирик Коммунистик партиянинг раҳбари ва буюк Совет давлатининг бошлиғидир.

Лекин гап бундагина эмас ва ҳатто юқорида номлари келтирилган ва ҳақли равишда Ленин мукофоти билан тақдирланган китобларнинг бадиий-публицистик қимматида эмас. Бошдан ўтганларни, асрнинг буюк ишларида шахсан иштироки ҳақида ҳаққоний, ишонтирадиган тарзда ҳикоя қилиб бериш формаси муаллифга тарихий аҳамиятга эга бўлган, сиёсий мазмун билан бойитилган масалаларни янгичасига қўйиш имконини берган. Хотираларда партиявий принципиаллик, тарихий истиқбол миқёси, келажакни кўзлаш яққол акс этган.

«Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» асарларида совет халқининг социализм ва коммунизм учун кураши шонли тарихининг жуда катта миқёслари кўтарилган, унинг йирик, жуда катта бурилиш аҳамиятига эга бўлган босқичлари моҳирлик билан кўрсатилган. В. И. Ленин айтганидек, «Жамият ҳаётида кескин ўтишлар ва ўзгаришлар бўлаётган вақтда энг қийин вазифа — ҳар бир ўтишнинг алоҳида хусусиятини эътиборга олиш вазифасидир». (Тўла Асарлар тўплами. 40-том, 119-бет). Хотира китобларида яққол кўрсатилганидек, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ҳар доим ана шу вазифани муваффақиятли бажариб келган, халқ оммасининг куч-ғайратини мужассамлаштириш лозим бўлган бош йўналишни аниқ белгилаб келган ва оммани моҳирлик билан ташкил этиб уни бошқариб, унга раҳнамолик қилиб келган.

Партиянинг халқ билан бирлиги, у илгари сураётган, меҳнаткашларнинг туб манфаатларига жавоб берувчи мақсадларининг улуғворлиги, яқин орадаги ҳар бир маррага белгиланган вазифаларнинг асосланганлиги ва конкретлилиги, омманинг активлигини ё онглилигини оширишга қаратиш мақсадида омма ўртасида доимий иш олиб бориши ҳаққоний ва эҳтиросли партиявий сўз, коммунистнинг, сиёсий ходимнинг, партиявий раҳбарнинг шахсий ибрат кучи — буларнинг ҳаммаси бир-бири билан уйғунлашиб, умумий жонкуярлик, умумий иш ғалабасига ишонч муҳити ва заминини яратди ва яратмоқда. Кишининг ҳамма маънавий ва жисмоний кучлари узоқ вақт давомида сарфланишини талаб этадиган оммавий, чиндан ҳам умумхалқ жасорати шундай вазиятдагина рўёбга чиқиши мумкин. Улуғ Ватан уруши даврида ҳам шундай бўлган, урушдан кейин мамлакатни тиклашнинг оғир йилларида ҳам, шонли қўриқ эпопеяси давомида ҳам шундай бўлган. Халқ жасоратини ташкил этиш, партиянинг омманинг маънавий йўлбошчиси, оммавий қаҳрамонлик илҳомчиси бўла билиши — Л. И. Брежнев хотираларининг асосий мавзуларидан бири бўлиб, у чуқур ва атрофлича очиб берилган. Партиянинг ана шундай шароитларда олиб борган ташкилотчилик ва ғоявий-сиёсий фаолияти хусусиятларини ёритиш энг юксак даражадаги ибратли хулосаларни ўз ичига олади. Бу хулосалардан, масалан, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида самарали фойдаланилди.

Хотираларда партиянинг омманинг уюшқоқлиги, онглилиги, ғоявийлигини, унинг коммунистик истиқболни қуриш ва ҳимоя қилишга, бу йўлдаги барча қийинчиликлар ва тўсиқларни енгишга тайёрлиги ва иродасини оширишга олиб борадиган фаолияти йўллари бирма-бир аниқ-равшан акс эттирилган.

Ўрток Л. И. Брежневнинг хотиралари Коммунистик партия ва совет халқининг жасоратларидан ҳақли равишда фахрланиш руҳи билан суғорилган, ватанпарварликнинг мусаффо ва порлоқ туйғуси билан йўғрилгандир. Бу хотираларда совет кишилари мислсиз қийинчиликларни қандай қилиб шараф билан енгиб, Улуғ Октябрь меросини сақлаб қолганликлари ва кўпайтирганликлари кўрсатиб берилган. Фашизмга қарши жуда оғир ҳаёт-мамот кураши синовларида, уруш натижасида вайрон бўлган халқ хўжалигини қайта тиклаш йўлидаги тинимсиз меҳнатда, кейин эса қўриқ очишда «миллион-миллион совет кишилари революция тажрибасини давом эттирдилар, унинг ғалабаларини янги тарихий шароитларда кўпайтирдилар, ривожланган социализм ғолибона қурилишининг жонли тажрибасини яратдилар» (118-бет). Октябрь революциясининг бу абадий жонли ишини коммунизмнинг моддий-техника базасини қураётган совет кишиларининг янги авлодлари давом эттирмоқдалар.

Биринчи бўлиб йўл очган кишининг меҳнати ҳеч қачон енгил бўлмайди ва тарихимизнинг ҳар бир босқичида совет халқи мислсиз кенг миқёсдаги мураккаб вазифаларни, бизгача ҳеч ким ҳал қилолмаган вазифаларни ҳал қилди ва ҳал қилиб келмоқда. Мамлакат экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда умумий куч-ғайрат сарфлаш туфайли эришилган муваффақиятлар, мамлакатимизнинг халқаро позицияларининг мустаҳкамлиги бунинг мукофоти бўлиб хизмат қилади. Ана шу тарихий ғалабалар жумласига, ўрток Л. И. Брежневнинг асарларида кўрсатилганидек, жамиятимизнинг тарихий оптимизмини, совет кишиларининг коммунизм иши узил-кесил тантанасига бўлган ишончини, шунингдек партия ва халқ томонидан тўпланган ҳамда «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» китобларида шу қадар кенг ва конкрет ёритилган бебаҳо тарихий тажрибани биз ҳақли равишда киритамиз. «Ўтмишга назар ташлаб, қилинган ишларни эслаб, — деб ёзади муаллиф, — биз одатда ана шу тажрибадан бугунга қайсиниси ярашини ва келажакда қайсиниси фойдали бўлишини танлаб оламиз» (75-бет). СССРда социализм қурилишининг жуда бой тажрибасини ҳисобга олиш, халқ оммасига бошчилик қила билган ва уни ташкил эта билган, унинг ақл-заковати, куч-ғайрати, таланти ва иродасининг битмас-туганмас ресурсларини ҳаракатга келтира олган КПССнинг тарихий тажрибасини ҳисобга олиш — революцион марксча-ленинча тафаккурни янада бойитишнинг, социализм ва коммунизм йўлини танлаган ёки шу йўлга ўтадиган мамлакатлар ва халқларнинг олға томон муваффақиятли ҳаракат қилишининг муҳим шартидир.

2.

Бизнинг коммунистик қурилиш ишида, мамлакат экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда, социалистик демократияни ва унинг таянчи жаҳонда биринчи умумхалқ давлатини такомиллаштиришда олға қўйилган ҳар бир қадамимиз янги тарихий тажриба бўлиб чиқмоқда. КПСС XXV съездининг стратегик йўлини конкретлаштирувчи янги сиёсий ечимларни ишлаб чиқиш жараёни партиянинг ана шу ечимларни ҳаётга, совет халқининг кундалик фаолиятига татбиқ этиш йўлида тинимсиз сарфлаётган куч-ғайрати еттинчи томда чуқур ва кўп қиррали акс эттирилган.

Ишнинг самарадорлиги ва сифатини ошириш учун партия авж олдирган умумхалқ кураши — бу, қайд қилади китоб муаллифи, «шу беш йилликнинг муҳим вазифасигина эмас, у айни вақтда бизнинг бундан буёнги кўп йилларга мўлжалланган иқтисодий ва социал ривожланишимизнинг белгиловчи омили ҳамдир» (284-бет). Ана шу курашнинг халқ хўжалигининг ёқилғи-энергетика базасини ривожлантириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ва унинг ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, бошқарув ва планлаштиришни такомиллаштириш, меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, меҳнаткашлар оммасининг активлигини, социалистик мусобақани бутун чоралар билан юксалтириш масалалари сингари принципиал муҳим жиҳатлари ўрток Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарққа сафари вақтида сўзлаган нутқларида, ВЛКСМ XVIII съездида, Боқуда 1978 йил сентябрида, Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчилари олдида 1979 йил 2 мартда сўзлаган нутқларида ёритилган. Шу билан бирга ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш программаси КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил 3 июлда бўлиб ўтган Пленумида «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида»ги докладда айниқса кенг, тўла ва конкрет тасвирланган.

«Биз қишлоқ хўжалиги олдига, — деб кўрсатди докладчи, — унинг барча тармоқларини ҳар томонлама жадал ривожлантириб, мамлакатни озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик хом ашёси билан ишончли таъминлашга эришишни асосий вазифа қилиб қўймоқдамизки, уларни етиштиришнинг ўсиши халқнинг турмуш даражасини бундан кейин анча оширишни таъминлай оладиган бўлсин. Шу билан бир вақтда биз шаҳар билан қишлоқнинг моддий ва маданий-маиший турмуш шароитини яқинлаштириш вазифасини ҳал этиш учун кўпроқ куч-ғайрат сарфлашимиз лозим» (401-бет).

Бизнинг давримизда етилган ишлаб чиқариш, иқтисодий, техникавий, бошқарув вазифаларини ҳал қилиш сиёсий жиҳатдан ғоят муҳимдир. Чунки бу янада социал ривожланишнинг, шахсни ҳар томонлама, гармоник ривожлантириш учун шарт-шароит яратишнинг пойдевори синфсиз коммунистик жамиятга ўтиш учун асосдир. Янги кишининг меҳнатга ижодий муносабатда бўлиш, жамият бойлигини авайлай билиш ва кўпайтириш, ўзаро ёрдам, коллективизм, уюшқоқлик ва масъулият сингари ажойиб фазилатлари айнан умумий фаровонлик йўлида қиладиган онгли ва уюшган меҳнатида намоён бўлади ва такомиллашади.

Л. И. Брежнев китобида хўжалик ва давлат қурилишининг, фан-техника ва маданий тараққиётнинг ҳар бир йирик проблемаси қўйилиши ва анализ қилиниши кенг сиёсий ёндашиш, кундалик вазифаларни ҳал этишни коммунистик бунёдкорликнинг истиқболлари, ижтимоий муносабатларни такомиллаштириш ва янги инсонни шакллантириш ишига узвий боғлай билиш маҳорати билан фарқ қилади. Масалан, қишлоқда механизатор кадрлар тайёрлаш ва уларнинг мустаҳкам ўрнашиб қолиши масаласи ҳақида гапирар экан, ўрток Л. И. Брежнев қуйидагиларни таъкидлайди: «Фақат ишлаб чиқаришгина эмас, балки одамлар ўртасидаги муносабатлар, уларнинг маишати, маданияти, психологияси, онги ҳам партиянинг доимо диққат марказида турадиган масаладир. Бугунги энг муҳим вазифалардан бири қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини маданият билан, шу сўзнинг кенг маъносида тушуниладиган меҳнат, маишат, инсоний муносабатлар маданияти билан уйғунлаштиришдан иборатдир» (434-бет). Шу билан бирга, бу ерда гап, ўз-ўзидан равшанки, янги объектив шарт-шароитлар кетидан борадиган кишилар ва улар ўртасидаги муносабатларнинг пассив ўзгариши ҳақида эмас, балки омманинг мустақиллигини, ташаббусини, онглилигини тобора оширадиган, ҳар бир совет кишисида актив ҳаётий позицияни шакллантирадиган бир мақсадга қаратилган сиёсий-тарбиявий иш ҳақида бораётир.

Ўрток Л. И. Брежнев Москвада сайловолди йиғилишида сўзлаган нутқида бундай деб таъкидлади: «...ҳозирги вақтда хўжалик ишидан, барча имкониятларимиз ва бойликларимиздан ғоят самарали фойдаланишдан кўра муҳимроқ иш йўқ. Бунинг учун капитал маблағлар сарфлаш сиёсатида ва техника сиёсатининг кўпгина соҳаларида янгича муносабатлар, мавжуд қувватлар ва ишчи кучи ресурсларидан уддабуронлик билан фойдаланиш, идорачилик ва маҳаллийчилик тенденцияларини бартараф этиш талаб этилади. Бунинг учун планлаштириш ва хўжаликни юритиш методларини, кўрсаткичлар ва моддий рағбатлантириш системасини маълум даражада қайта қуриш ҳам талаб этилади. Шу билан бирга, бу қайта қуриш қанчалик мураккаб бўлмасин — бизнинг уни амалга оширмай иложимиз йўқ» (620-бет). Шу нарса равшанки, совет кишиларининг, жамоат ташкилотларининг, меҳнат коллективларининг социал активлигини янада ошириш керак, бизнинг ижтимоий ривожланишимизнинг турли соҳаларига партия раҳбарлиги савиясини янада ошириш лозим. Китобнинг мазмунида ана шу жиҳатлар қайта-қайта ва муфассал равишда ёритиб берилган.

Ўнинчи беш йиллик вазифаларини бажаришда катта меҳнат муваффақиятларига эришаётган корхоналар, ташкилотлар ва бирлашмалар коллективларига, ишлаб чиқариш новаторларига йўлланган табрикномалар китобнинг каттагина қисмини ташкил этади. Бу — илиқ инсоний ҳужжатлар бўлиб, жамиятимизда меҳнатнинг жуда катта социал-маънавий қимматидан, фидокорона ва ижодий меҳнат қилаётган кишиларнинг юксак бурчидан далолат беради. Шу билан бир қаторда бу — конкрет муваффақиятга эришишга имкон берган ва улардан ҳосил бўлган омилларни конкрет таҳлил қилишнинг, бизнинг хўжалик қурилишимизнинг турли соҳаларида социалистик мусобақани йўлга қўйишдаги ишларимизни яхшилаш учун аниқ мўлжал олиш имконини берувчи омилларни таҳлил қилишнинг якунидир.

Экономикани тараққий эттиришга ёрдамлашувчи, ижтимоий муносабатларни янгилаш йўли билан социализмга табиий хос бўлган, омманинг меҳнат ва ижтимоий-сиёсий активлигини оширишнинг воситаси бўлган мусобақани такомиллаштириш проблемаларига китоб автори муттасил катта эътибор беради, илғор тажрибани, миллионлаб кишиларни руҳлантиришга, уларни илҳомлантиришга қодир бўлган ҳақиқий қимматли ташаббусларни синчиклаб умумлаштириш ва актив оммалаштириш зарурлигини таъкидлайди. Бу масалалар фақат жуда катта иқтисодий аҳамиятга эга бўлибгина қолмай, шу билан бирга тарбиявий аҳамиятга ҳам эга бўлиб, қатъиятликни, ташаббускорликни, принципиалликни талаб қилади, бу масалаларни амалий ҳал қилиш эса катта сиёсий жиҳатдан муҳимлиги билан фарқ қилиши мумкин.

«Мусобақага раҳбарлик қилиш, янги, прогрессив нарсаларни жорий этиш, — деб кўрсатди ўрток Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг 1978 йилги ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида, — турғунлик ва консерватизм билан чиқиша олмайдиган жонли ишдир. Илғор коллективлар ва айрим новаторларнинг тажрибаси — бу иш формалари ва методларидаги, технологиядаги, бошқарувни ташкил этишдаги амалий тўнтаришдир. Бунда қатъият, фидокорлик, агар хоҳласангиз мардлик керак. Бунда баъзан ҳар бир кишининг ўзи деярли янгидан ўрганишига ва бошқалардан ҳам талаб қилишига тўғри келади. Кимки янгиликдан чўчиса, қўрқса, у ривожланишга тўсиқ бўлади. Кадрларга — хўжалик ва партия кадрларига баҳо беришда ана шунга амал қилиш керак» (540-бет). Партия ва халқ фаолиятининг новаторлик мазмуни, коммунистик қурилишнинг новаторлик руҳи бутун ижтимоий муҳитга сингиб кетиши лозим — китоб мазмунини очиб берувчи кўп сонли конкрет қоидаларнинг умумий маъноси шундан иборат.

Янгиликни активлик билан ҳимоя қилиш зарурлиги ҳақидаги масала, эскиликка қарши, бизнинг олға томон силжишимизга тўсқинлик қилувчи нарсаларнинг ҳаммасига қарши қатъият билан курашиш масаласи китоб автори томонидан ижтимоий ҳаётимизнинг турли соҳалари ва бўғинларига татбиқан турли йўналишларда қўйилади. Ўрток Л. И. Брежнев аллақачон етилган ижтимоий эҳтиёж — «...меҳнат коллективларида шундай маънавий психологик муҳитни вужудга келтириш кераки, токи ҳар бир киши максимал даражада самарали, энг кўп фойда берган ҳолда ишлашни ўзининг табиий бурчи деб ҳисобласин ва шундай имкониятга эга бўлсин; шундай муҳитни вужудга келтириш керакки, унда дангасалар, прогулчилар, бракчилар, ижтимоий мулкни талон-торож қилувчилар бўлиши каби аҳволга ҳақиқатда тоқат қилинмайдиган бўлсин» (285-бет) деб таъкидлаганда гап худди шу ҳақда боради.

Китобда ривожланган социализм ижтимоий муносабатларини, социалистик демократияни, совет турмуш тарзини такомиллаштириш проблемалари ҳақида, умумхалқ давлатини мустаҳкамлаш тўғрисида ҳам шу тарзда гап юритилади. Бу ерда ҳам партия, жамоат ташкилотлари, барча гражданлар актив куч-ғайрат сарфлашлари керак, ўтмиш сарқитларига қарши, тузумимиз табиатига тўғридан-тўғри зид бўлган, унинг ривожланишига халақит берувчи жамиятга қарши ҳолатларга қарши муросасиз кураш олиб бориш лозим.

Китобда сиёсий системамизни, социалистик давлатчиликни янада такомиллаштириш, совет халқ ҳокимиятининг потенциал имкониятларидан тўлароқ фойдаланиш проблемалари кўп жой олган. Ўрток Л. И. Брежнев СССР Олий Совети Президиуми мажлисларида сўзлаган нутқларида, сайловчилар олдида 1979 йил 2 мартда сўзлаган программа аҳамиятига молик нутқида халқ депутатлари Советларининг назорат қилиш функцияларини ривожлантириш, сайловчиларнинг наказларини бажариш юзасидан ишни пухта ташкил этиш ҳақидаги, Советларнинг омма билан алоқасини кучайтириш ҳақидаги, СССР янги Конституцияси амалга оширилаётган бир шароитда депутатларнинг фаолиятига нисбатан талабчанликни кучайтириш ҳақида, қонунлар системасини янада яхшилаш ҳақида ва уларни сўзсиз бажариш тўғрисида, ҳокимият органларининг ишидаги ошкораликни кенгайтириш ҳақида, «қонунчиликни бузиш, танқидни бўғиш, сансалорлик, расмиятчилик ва бюрократизм фактларига қарши янада активроқ кескин, муросасиз кураш олиб бориш» (616-бет) зарурлиги тўғрисидаги энг муҳим қоидаларни баён этиб берди.

Совет давлатини мустаҳкамлаш, социалистик демократияни такомиллаштириш, жамиятимиз экономикаси ва маданиятини тараққий эттириш — инсониятнинг ҳар томонлама социал тараққиёти ишига, халқаро хавфсизлик ва умумий тинчликни таъминлашга биз қўшадиган энг муҳим ҳиссадир.

3.

«Ленин йўлидан»нинг еттинчи томида СССРнинг халқаро аҳволи, тинчлик учун, жаҳон термоядро уруши хавфига қарши, халқаро иқтисодий муносабатларни адолат, тенглик ва ҳамкорлик асосларида қайта қуриш учун кураш проблемалари жуда катта ўрин эгаллаган. КПСС, Совет давлати халқни халқаро майдонда юз бераётган воқеалар ҳақида, ўзларининг қулай халқаро вазиятни вужудга келтиришга қаратилган куч-ғайратлари, ташаббуслари ҳақида кенг ва тўла хабардор қилиб борадилар. Бу эса тамомила қонунийдир. «У ёки бу проблеманинг бутун моҳияти, — дейди автор, — ҳозирги шароитда реал қуролсизланишга эришишдан кўра ер юзидаги ҳар бир кишининг тақдирига алоқадор бўлган бошқа муҳимроқ вазифа йўқ. Қуролланиш пойгасини тўхтатиш, уни камайтиришга томон боришни таъминлаш, оқибат натижада эса термоядро ҳалокатининг хавфини бартараф этиш — ҳозирги вақтда ҳаётимиз кун тартибида турган асосий проблема шундан иборат. Халқаро аҳвол бундан кейин қандай ривожланиши тўғрисидаги туб масала айнан мана шу соҳада, худди шу йўналишда ҳал этилмоқда, айнан ҳозир худди мана шу соҳада энг кескин кураш авж олмоқда» (264-бет).

Китоб саҳифаларида халқаро муҳитни соғломлаштириш сари, тинчлик ва халқларнинг хавфсизлигини мустаҳкамлаш сари, ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатлар, аввало СССР ва АҚШ ўртасидаги муносабатлардаги кескинликни юмшатиш сари қадам-бақадам интилаётган Совет Иттифоқининг амалий таклифлари ҳақида батафсил ҳикоя қилинган. Ўрток Л. И. Брежнев СССР ва АҚШ ўртасида ҳамкорликни чуқурлаштириш ва кенгайтириш учун имкониятлар вужудга келганлигини ишонарли қилиб кўрсатиб берган. Ваҳолонки, милитаристик доиралар, ҳарбий-саноат комплекси деб аталувчи кучлар кескинликни юмшатиш жараёнларига қаршилик кўрсатмоқдалар, «хитой картаси»ни ўйнашга интилмоқдалар, «совет хавфи» ҳақида уйдирма тарқатмоқдалар. Тузилиши яқинлашган СҚЧ-2 ҳақидаги шартномага қарамай, уни барбод қилишга интилмоқдалар. «Стратегик ҳужум қуролларини чеклаш юзасидан янги шартнома имзолангандан кейин, — дейди автор, — навбатдаги босқичга қадам қўйиш мумкин бўлади. Бу ҳарбий кескинликни юмшатиш йўлидаги ҳақиқий бурилиш бўлган бўлур эди» (235-бет).

Тинчлик ва социализм ажралмасдир — ўрток Л. И. Брежневнинг ташқи сиёсат масалалари юзасидан сўзлаган нутқларининг асосий мазмуни шундан иборат. «Бизнинг партиямиз, бизнинг халқимиз, — дейди у, — тинчлик ишига абадий содиқ бўлиб келдилар, ҳозир ҳам шундай ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қоладилар. Биз учун тинчликни ҳимоя қилиш социализмни ҳимоя қилиш демакдир. Бутун инсониятнинг порлоқ келажагини ҳимоя қилиш демакдир» (224-бет). Совет Иттифоқи ўзининг бутун таъсиридан, ўзининг бутун обрўсидан барча халқларнинг социал тараққиёти учун нормал, тинч шарт-шароитлар вужудга келтириш мақсадида, ўзаро тушуниш ва ҳамкорликни таъминлаш мақсадида фойдаланмоқда.

«Биз шунга аминмизки,— дейилади китобда, — давлатлараро муносабатлардаги ҳар қандай проблема бизнинг замонамизда ҳал қилиниши мумкин. Фақат унга хотиржам ва ақл-идрок билан ёндашиш, шерикнинг хоҳишини эътиборга олган ҳолда эҳтиросларнинг кучайишига, қарама-қаршиликларнинг кескинлашувига йўл қўймаслик керак. Ҳар икки томоннинг нияти холис бўлса, олға томон оптимизм билан қараш мумкин» (304-бет). Бизнинг КПСС янги тарихий шароитларга татбиқан ижодий ривожлантирган тинч-тотув яшашнинг ленинча принципларига таянувчи ташқи сиёсий йўлимиз айнан шундай ёндашиш билан фарқ қилади.

Тинчлик, демократия ва инсониятнинг ҳар тарафлама социал тараққиёти учун курашаётган барча кучларнинг жипслашуви соҳасидаги қунт билан олиб борилаётган иш КПСС ва Совет давлати ташқи сиёсий активлигининг муҳим жиҳати ҳисобланади. Китобда Л. И. Брежневнинг социалистик ҳамдўстликни янада мустаҳкамлашга қаратилган тинимсиз фаолияти ўз аксини топган. Бу ҳозирги жаҳонда барқарорлик ва тараққиётнинг энг асосий омилларидан биридир. «Қардош социалистик мамлакатлар билан жуда бой ва муттасил ўсиб бораётган ҳамкорлик бизнинг партиямиз ва давлатимиз ташқи алоқаларида биринчи ўринни эгаллайди, — деб ёзади муаллиф.— Дўстларимиз ва иттифоқчиларимизнинг тажрибаси совет коммунистлари учун, барча совет халқи учун доим жуда катта қизиқиш туғдириб келди ва туғдирмоқда» (543-бет).

Совет Иттифоқи изчил ва принципиал ташқи сиёсатни амалга ошира бориб, ўзаро тушуниш ва ҳамкорлик қилишга интилувчи барча тинчликсевар давлатларга, яқинда сиёсий мустақилликка эришган ҳамда мустақил иқтисодий ва социал тараққиёт йўлига ўтган ёки ўтаётган давлатларнинг халқларига дўстлик қўлини чўзмоқда. «Фактлар шундан далолат берадики, — деб уқтиради китоб муаллифи, — ёш давлатларнинг халқлари ана шу давлатларнинг бирлиги ва ҳамкорлиги қанчалик мустаҳкам бўлса, уларнинг социалистик дунё мамлакатлари билан дўстлиги қанчалик мустаҳкам бўлса ўзларининг мустақилликларини, ҳаётий манфаатларини шунчалик муваффақиятлироқ ҳимоя қила оладилар ва бунинг учун кураша оладилар, улар ўзларининг адолатли ишларида социалистик дунё мамлакатларининг мададига шунчалик таяна оладилар» (298-бет).

Шуни комил ишонч билан айтиш мумкинки, жаҳонда давлатлар ва халқлар ўртасидаги тарихан янги, тенг ҳуқуқли ва адолатли муносабатлар тобора мустаҳкамроқ қарор топмоқда ва бундай муносабатларнинг пионери бўлган Совет Иттифоқи амалий ташқи сиёсатининг бу жараёнга қўшаётган ҳиссаси каттадир. «Ленинча тинчлик ва яратувчилик сиёсатини изчиллик ва собитқадамлик билан амалга ошираётган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, барча совет кишилари, — деб ёзади ўрток Л. И. Брежнев, — тинчликни мустаҳкамлаш учун, халқлар ўртасида дўстлик ва ўзаро ҳамжиҳатлик учун, озодлик, демократия ва социал тараққиёт учун кураш олиб бораётганларни қўллаб-қувватлаб келдилар ва бундан буён ҳам қўллаб-қувватлайверадилар» (231-бет). Тинчлик сақлаб қолиниши ва мустаҳкамланиши лозим — Коммунистик партия, Совет давлати ана шу олий мақсадга эришиш учун куч-ғайратларини аямайдилар.

* * *

Халқимиз етук социализм босқичида мисли кўрилмаган мураккаб ва кенг кўламдаги вазифаларни ҳал қилмоқда. Ҳозирги вақтда, В. И. Ленин сўзлари билан айтганда, ҳамма гап шундаки, биз илгариги тажрибамиз натижасида ҳосил бўлган моҳирлигимиз билан қаноатланмасдан, **албатта олға қараб боришимиз, албатта кўпроқ** натижаларга эриша боришимиз, албатта енгилроқ вазифалардан оғирроқ вазифаларга ўта боришимиз керак (37-том, 226-бет). Партия халқни Ленин йўлидан коммунизм сари бошлаб борар экан, ўзининг улуғ доҳийси ва асосчиси васиятига оғишмай амал қилмоқда. Ўрток Л. И. Брежнев асарларининг мазмуни, унинг совет халқи бахт-саодати йўлидаги, бутун инсониятнинг порлоқ келажаги йўлидаги кўп қиррали ҳормас-толмас фаолияти бунинг далилидир.

(«Правда»нинг 1979 йил 8 июндаги редакцион мақоласи).

ҚАҲРАМОНЛИК САРЧАШМАСИ

Л. И. БРЕЖНЕВ АСАРЛАРИ ФРАНЦИЯДА ЧОП ЭТИЛДИ

ПАРИЖ. (ТАСС). Франциядаги катта нашриётлардан бири — «Ашетт» ўрток Л. И. Брежнев асарлари тўпламини «Олдинги маррада. 1941—1956 йиллар эсдаликлари» деган ном билан кўп нусхада босиб чиқарди. Тўпламга Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» китоблари кирган.

«Француз китобхонига» деган сўз бошисида Леонид Ильич Брежнев қуйидагиларни ёзади:

«Ашетт» нашриёти мамлакатимизда босилиб чиққан «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» китобларим француз китобхони учун ҳам қизиқарли, деб топди.

Мен китоблар устида ишлаётганимда даставвал ўз ватандошларимни, совет кишисини назарда тутгандим, албатта. Мен «совет кишиси» деганимда ҳар бирининг ўзига хос фазилатлари бўлган минг-минглаб таниш кишилар хотирамда гавдаланади. Лекин айни бир вақтда уларнинг ахлоқий фазилатлари ўхшашлиги тўғрисида, уларнинг юксак гражданлик фазилатлари ҳақида ўйлайман. Бошқача қилиб айтганда, мамлакатимизда Улуғ Октябрь революциясидан кейин камол топа бошлаган шахснинг ижтимоий типи тўғрисида ўйлайман.

Шу китоблар француз китобхонига совет кишисини фронтдаги вазиятда ҳам, тинч меҳнатда ҳам яққол тасаввур этишига ёрдам берса, мамлакатимиз тўғрисидаги билимларини оширса, у ҳолда мен ана шу китобларни Францияда чоп этилганлиги зое кетмади, деб ҳисоблайман.

Французлар, айниқса кекса авлод кишилари гитлеризмга қарши биргаликдаги курашимизни унутишгани йўқ, албатта. Биз учун ўша йиллардаги ишлар ҳеч қачон жонсиз тарих бўлиб қолмайди.

Бутун инсоният тарихида ўз кўламлари жиҳатидан мислсиз бўлган урушдан жафо кўрмаган биронта ҳам совет оиласи йўқ. Мен миллион-миллион совет солдатлари ва офицерлари билан бирга урушнинг бошидан то охиригача босиб ўтдим.

«Кичик ер» — бу Улуғ Ватан урушининг бир кўриниши, атиги бир неча километр узунликдаги участкада содир бўлган воқеалар тўғрисидаги ҳикоя, холос. Эҳтимол, шиддати ҳар хил даражада бўлган шундай жанглар бутун совет—герман фронтида бўлиб ўтгандир. Ахир фронт масофаси мамлакат учун энг машаққатли бўлган вақтда 6200 километрдан ошган эди. Бу — Атлантикадан Уралгача бўлган масофадан ошиқдир. Ана шу воқеалар кўламини чуқурроқ ўйлаб кўрсангиз, эҳтимол, сиз совет—герман фронти қандай бўлганлигини, совет солдати қандай қилиб ва нима учун бардош берганлигини, унинг қаҳрамонлиги ва фидокорлигининг сарчашмаси нимадан эканлигини яхшироқ тасаввур этиб оласиз.

«Тикланиш» китобида уруш хонавайрон қилган ерда нималарни кўрганлигимизни ҳикоя қилиб беришга ҳаракат қилдим. Деярли ҳамма нарсани йўқ жойдан бошлаш: ўн миллионлаб кишиларга бошпана бериш, далаларга ҳаёт бахш этиш, касалхоналар, мактаблар, заводларни харобалардан тиклаш керак эди. Миллий бойлигимизнинг жами учдан бир қисми йўқ қилинганди.

Уруш синовлари ва оғир машаққатлари халқ кучларини оз бўлмаса батамом тугатиб қўйиши мумкиндек туюлган эди. Лекин у ўзини ўнглаб олди: иқтисодий қайта қуриш, тикланиш тарихан жуда қисқа муддатларда ва бунинг устига бизнинг ғанимларимиз авж олдириб юборган «совуқ уруш» шароитларида амалга оширилди. Бунда эса омманинг ғайрат-шижоати, унинг ўз тақдирининг, ўз экономикасининг, ўз давлатининг хўжайини эканлиги ҳис-туйғуси муҳим роль ўйнади.

Аслини олганда, мен «Қўриқ» китобида ҳикоя қилган Қозоғистондаги қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш эпопеяси ҳам шу мавзуга ўхшашдир. Юз минглаб кишилар, асосан ёшлар Коммунистик партиямизнинг даъватига жавобан отланиб, обод районлардан сувсиз чўлларга жўнаб кетдилар, у ерларни обод қилиб, мамлакатнинг асосий ғалла конларидан бирига айлантирдилар. Бу жойларнинг бутун қиёфаси ўзгариб кетди: янги шаҳар ва посёлкалар, қишлоқ хўжалик корхоналари, завод ва фабрикалар, илмий марказлар барпо этилди. Халқимиз зафарлари йилномасида қўриқни очиш ва ўзлаштириш ғоят ёрқин саҳифа. Улуғ Октябрь туфайли вужудга келган революцион ғайрат-шижоат сўнмаслигининг ажойиб намунаси бўлиб қолишига шак-шубҳа қилмайман.

Менинг китобларим халқимиз ҳаётидаги жуда мураккаб даврларга, мутлақо оддий бўлмаган воқеаларга бағишланган. Бу китобларда ҳикоя қилинган қийинчиликларни социализм эмас, балки бизнинг мамлакатимиз дуч келган алоҳида конкрет шароитлар, шу жумладан, ташқи шароитлар вужудга келтирган, албатта.

Социализм беҳуда фидойиликни талаб қилмайди. У ҳамманинг бахт-саодати ва ҳар бир шахснинг эркин камол топиши манфаатлари йўлида бутун халқнинг ҳокимиятига асосланган. Социализм барча меҳнат аҳлларининг активлигини, ташаббускорлигини тақозо қилади. Баъзида янгиликни дадил излаш билан эскилик ўртасида тўқнашувлар бўлиб туради, нуқсонлар ва хатолар ҳам бўлиб туради. Эътиборингизга ҳавола этилаётган китоб саҳифаларида ҳам шу хусусда баъзи гаплар айтиб ўтилади. Лекин мен француз китобхони асосий нарсани уқиб олишини истардим: совет халқи ўз йўлига ишонади, у ўзининг бахт-саодати, фаровонлиги, тинч келажаги айни социализм ва коммунизм билан боғланганлигига аминдир».

ЧОРВАЧИЛИК ТЎҒРИСИДА — КУНДАЛИК ҒАМХЎРЛИК

(ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ, ҚАНДАЙ ИШ БАЖАРИЛДИ?)

ШУ ЙИЛНИНГ февраль ойи охирида бўлиб ўтган Тошкент область партия комитети пленумида КПСС Марказий Комитети июнь ва ноябрь [1978 йил] Пленумлари ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XI Пленуми қарорлари асосида гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш бўйича область партия ташкилоти вазифалари муҳокама қилинди ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг бу муҳим тармоғига партиявий раҳбарликни янада кучайтиришга қаратилган тадбирлар белгилаб чиқилди. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш бўйича ўтказилаётган социалистик мусобақанинг ўтган беш ойлик якунига кўра Калинин, Тошкент ва Бекобод районларининг чорвадорлари энг юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Масалан, Калинин районида ана шу давр ичида ўтган йилнинг шу вақтига қараганда 13,3 процент кўп гўшт, 20 процент кўп сут, 45 процент кўп тухум етиштирилди.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш соҳасидаги бундай ўсишга қандай қилиб эришилди? Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари қўйилган вазифаларни ҳал этиш мақсадида ташкилий ва идеология ишларини қандай таъмин этмоқдалар?

Калинин район партия комитетида ўтказилган «Правда Востока» газетаси суҳбат даврасидаги амалий учрашув ана шу масалаларга бағишланди. Бунда партия, совет ходимлари бошланғич ва цех партия ташкилотларининг секретарлари, чорвачилик фермалари раҳбарлари ва мутахассислари, ишлаб чиқариш илғорлари иштирок этдилар.

ТАЪСИРЧАН НАЗОРАТ

— БИЗ чорвачилик бўйича 1979 йил вазифаларини белгилар эканмиз, — деб ҳикоя қилди район партия комитетининг биринчи секретари Р. Қамбаров, — район партия комитети пленуми мақсадга эришишнинг конкрет йўл-йўриқларини ишлаб чиқди.

Жумладан, бир йил давомида гўшт етиштиришни ўтган йилдагига қараганда 21 процент ёки 979 тонна кўпайтиришга қарор қилинди. Қандай ҳисобга? Биринчи навбатда қорамолларнинг вазнини 510 килограмм, чўчқаларнинг вазнини 110 килограмм, қўй ва эчкиларнинг оғирлигини 50 килограммга етказиш кўзда тутилди. Иккинчидан, 150 минг бош паррандага мўлжалланган иккита хўжаликлараро паррандачилик фермалари қурилиб, фойдаланишга топширилади. Учинчидан, иккита хўжаликлараро бўрдоқичилик базаси кенгайтирилади. Бу ерда қўшимча 500 тонна гўшт олиш кўзда тутилади. Шунингдек, бир қатор ёрдамчи хўжаликлар ташкил этилади. Уларда мол ва парранда боқилади. Чўчқачилик фермаси ташкил этиш мўлжалланмоқда. Бу йил 1930 тонна сут етиштирилади. Сут етиштиришни кўпайтиришга қандай қилиб эришилади? Энг аввало соғин сигирлар сонини кўпайтириш ҳисобига 730 тонна, маҳсулдорликни ошириш ҳисобига эса 1200 тонна сут олинади. Паррандалар сонини кўпайтириш ҳисобига тухум етиштириш ортади.

Район партия комитети пленуми қарорининг моҳияти ана шу конкрет йўл-йўриқлардан иборат эди. Пленум қарори колхоз ва совхозларнинг барча бошланғич партия ташкилотлари, цех партия ташкилотларида муҳокама қилинди ва уларда ҳам пленум қароридан келиб чиқилиб, хўжаликларнинг имкониятлари ҳисобга олиниб, тегишли тадбирлар белгиланди.

Маълумки, партиявий ишнинг муҳим принципларидан бири қабул қилинган қарорларнинг қандай бажарилаётганлигини доимий ва таъсирчан тарзда назорат қилиб боришдан иборатдир. Бундай назоратни ташкил этар эканмиз, район партия комитети бошланғич партия ташкилотларига амалий ёрдам беришни мақсад қилиб қўйди. Пленум қарорлари қандай бажарилаётганлигини назорат қилиш бўйича райкомнинг доимий ҳаракатдаги комиссияси тузилди. Бу комиссияни район ижроия комитетининг раиси, район партия комитети бюро аъзоси Ҳ. Аҳмедов бошқарди. Бундан ташқари бешта оператив штаб тузилган. Улар ҳар куни чорвачилик биноларни қурилишининг боришини, ёрдамчи хўжаликлар ташкил этилишини, шунингдек чорвачиликни ривожлантириш билан боғлиқ бўлган бошқа участкалардаги ишларнинг аҳволини таҳлил этиб бордилар.

Ҳар ойда икки марта фермалардан бирида ишнинг боришини таҳлил этишга бағишланган ишчи кенгаши ўтказилади. Унда район партия комитети бюро аъзолари ҳамда халқ депутатлари район Совети ижроия комитетининг аъзолари, колхоз ва совхозларнинг, фермаларнинг раҳбарлари, мутахассислари, бошланғич ва цех партия ташкилотларининг секретарлари иштирок этадилар. Кенгаш давомида гўшт, тухум, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш бўйича олинган социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги чуқур ва атрофлича таҳлил этилади, ўзаро тажриба алмашинади, мутахассисларнинг маслаҳатлари муҳокама этилади.

Белгиланган тадбирларнинг бажарилишини назорат қилувчи комиссия барча бошланғич партия ташкилотларида тузилган.

— Бизнинг цех партия ташкилотимиз, — дея гапириб берди «Қорасув» совхози фермаси партия ташкилотининг секретари П. Мирсаидов, — коллективнинг ҳар бир аъзосидан сўз билан иш бирлигини қатъий талаб этади. Бу соҳада коммунистлар ўрнак кўрсатмоқдалар.

Район партия комитетининг секретари Р. Қамбаров, «Партия XXI съезди» совхози ферма мудири Р. Пўлатов ва бошқа йиғилиш қатнашчиларининг сўзларида коммунистлар назоратни йўлга қўйиш билан бирга ишни пухта бажаришга, камчиликларнинг келиб чиқиш сабабларини аниқлашга ва тугатишга, фойдали тажрибаларни ўрганиб, оммалаштиришга катта эътибор бераётганликлари таъкидланди. Доимий ўтказилиб туриладиган текширишлар жараёнида чорвачилик фермалари коллективида қўйилган мақсадни бажаришга ишонч муҳитини вужудга келтириш, ишчанлик, юксак масъулият ҳиссини тарбиялаш асосий мақсад қилиб қўйилади.

ЯНГИЛИККА КЕНГ ЙЎЛ

ГЎШТ, сут ва тухум етиштиришни кўпайтиришнинг асосий манбаи, деб уқдиришди кенгаш қатнашчилари, сигирлар бош сонини кўпайтириш билан бир қаторда уларнинг маҳсулодорлигини оширишдан иборатдир. Райондаги деярли барча хўжаликлар ана шу йўлни танлаб олганлар. Суҳбат давомида қуйидаги рақамлар келтирилди: агар ўтган йили ҳар бош соғин сигирдан 3600 килограммдан сут соғиб олинган бўлса, гўштга топширилган қорамолларнинг оғирлиги 492 килограммни ташкил этган ва ҳар бир тухум қиладиган товуқдан 194 тадан тухум олинган бўлса, бу йил калининликлар ҳар бош соғин сигирдан 3800 килограммдан сут соғиб олишни, гўштга топшириладиган қорамолларнинг вазнини 510 килограммга етказишни ва ҳар бир товуқдан 210 тадан тухум олишни мўлжал қилиб қўйдилар.

Бу марраларни эгаллашнинг йўллари белгилаб чиқилди. Булар чорва молларининг зотини яхшилаш ва наслчилик ишлари савиясини кўтариш, ишлаб чиқаришга саноат методини жорий этиш асосида хўжаликларнинг ўзида чуқур ихтисослаштириш тадбирларини амалга ошириш, ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, чорва моллари рационини тўйимли озуқалар ҳисобига бойитиш сингари тадбирлардан иборат.

«Хасково» совхозининг бош зоотехниги Ф. Султонбеков хўжаликнинг чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш соҳасида эришаётган ютуқлари сабаби — соғин сигирлар подаси насл составини яхшилашнинг бевосита натижасидир, деб уқтирди. Агар 1975 йилда ҳар бош соғин сигирдан ўртача 2520 килограммдан сут соғиб олинган бўлса, 1978 йилда бу кўрсаткич 3123 килограммни ташкил этди. Бу йил эса хасководиклар 4000 килограммлик марранн эгаллаш учун курашмоқдалар. Сигирлар зотини яхшилаш ҳисобига, шунингдек уларни озиқлантириш ва парвариш қилиш ишларини яхшилаш ҳисобига маҳсулдорлик ортмоқда.

— Биз энг аввало, — деди Ф. Султонбеков, — кўп сут берадиган 80 та сигирни зотдор сигирлар учун асос қилиб олдик. Сўнгра улар 120 тага, кейин эса 150 тага етди. Зотдор сигирлардан олинган бузоқларни парваришлашга алоҳида эътибор бера бошладик. Кейинроқ эса биринчи марта бузоқлаган сигирларни алоҳида группага ажратдик. Уларга энг яхши сут соғувчиларни биркитдик. Сигирларнинг сут берадиган группасини энг маҳсулдор моллар билан тўлдириб бордик.

Бугунги кунда яхши зотдор сигирлар подасига эгамиз. Хўжалигимиз бошқа колхоз ва совхозларга ҳам наслли бузоқлар сотмоқда.

Калинин номли, Куйбишев номли колхозлар, «Қорасув», «Партия XXI съезди» совхози ва бошқа хўжаликларда ишлаб чиқаришнинг асосий жараёнлари механизациялаштирилган. Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари механизациялаштириш йўлидан оғишмай боришга қатъиятлик билан ҳаракат қилмоқдалар. Лекин шу билан бирга чорвачиликни механизациялаштириш даражаси ҳамма ерда ҳам иш манфаатлари талаб қилган ҳолда эмас. Райондаги деярли тўртдан бир қисм хўжаликларда, — деб кўрсатилди йиғилишда сигирларни соғиб олишдек кўп меҳнат талаб қиладиган иш жараёнлари механизациялаштирилмаган. «Сельхозтехника» область бирлашмаси эса бу муаммони ҳал этишда хўжаликларга ҳали суст ёрдам бермоқда. Молларни озиқлантириш, гўнгни чиқариш ва бошқа ишлар айрим ерларда механизациялаштирилмаган. Кўпчилик хўжаликларда озуқа цехлари ишламайди.

Йиғилишда, шунингдек, чорвачилик объектлари қурилишида иш сифати ва қурилиш-монтаж ишлари суръатини тезлаштириш зарурлиги тўғрисида ҳам сўз борди. Хусусан, қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли 23-қурилиш тресты фаолияти танқид қилинди. Бу трест мана 7 йилдирки, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхозидаги бузоқларни боқиб ўстиришга ихтисослаштирилиши лозим бўлган хўжалик қурилишини ниҳоясига етказа олмаяпти. Ваҳоланки, ҳозир бу ерда 500 дан ортиқ мол тўпланиб қолди. «Ташоблсельстрой» қурилиш тресты Свердлов номли совхоз ҳамда «Ўзбекистон» паррандачилик фабрикаси ва бошқа хўжаликларда ишлаб чиқаришнинг бир қатор жараёнларини механизациялаштиришни орқага суриб келмоқда.

Район қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш тўғрисида доимий ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Ем-хашак тайёрлаш қизғин бораяпти. Область районда биринчи бўлиб сенаж бостиришни тугаллади. Карбомид қўшилиб, силос бостириш усули практика қилинмоқда. Такрорий, аралаш экинларни экиб суғориладиган экин майдонлари маҳсулдорлигини ошириш сингари резервлардан кенг фойдаланилмоқда. Чорва молларини озиқлантиришнинг рационлари тузилган колхоз ва совхозларда зоотехника хизматини йўлга қўйишда қатъий тартиб ўрнатилган. Молларнинг озуқа рациони барча турдаги витаминлар билан бойитилган.

ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

РАЙОН партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорига амал қила бориб, қишлоқ меҳнаткашларида белгиланган вазифаларни ҳал этишда юксак масъулият ҳиссини тарбиялашга ҳаракат қилмоқда.

Масалан, чорвачилик фермалари ҳамда ем-хашак етиштириш билан шуғулланадиган бригадаларда социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилган. Ҳар ойда мусобақага якун ясалади. Айрим хўжаликларда эса бу иш ҳар ўн кунда амалга оширилади. Барча хўжаликларда моддий ва маънавий рағбатлантириш омилларидан кенг фойдаланилади.

Партия ташкилотлари илғор тажрибаларни оммалаштириш борасида катта ишларни амалга оширмоқдалар. Район партия комитети аъзоси, Куйбишев номли колхоз сут соғувчиси Ҳ. Жиянбоева йиғилишда сўзга чиқиб, ёшларга ўз иш тажрибаларини ўргатаётганлиги, бу яхши натижалар бераётганлигини гапириб берди. Унинг шогирдлари М. Болтабоева ва М. Ўрмонова ҳамда бошқа сут соғувчилар устозлари маслаҳатларига амал қилиб меҳнат қилганликлари натижасида сут соғиб олишни 1,5 —2 баробар кўпайтиришга эришдилар. Жиянбоеванинг ўзи эса ўтган йили ҳар бош соғин сигирдан 5588 килограммдан сут соғиб олди. Бу йил эса 6000 килограммлик маррани эгаллашни мақсад қилиб қўйди. Ўтган йили у 25 сигирдан 26 та бузоқ олди. Бу йил эса 30 сигирдан 30 та бузоқ олади.

«Партия XXI съезди» совхозида барча сут соғувчилар Ҳ. Шодиева ва Қ. Ўчкампиров изидан бормоқдалар. Улар бу йил ҳар бош соғин сигирдан ўртача 5500 килограммдан сут соғиб олиш учун курашмоқдалар. Калинин номли колхозда эса моҳир сут соғувчи Шакар Примованинг илғор тажриба мактаби ишлаб турибди.

Социалистик мусобақанинг ошкоралигига катта эътибор берилмоқда. Бу жиҳатдан Калинин номли колхоз фермаси партия ташкилотининг иши ибратлидир. Бу ҳақда ферма партия ташкилотининг секретари И. Оқмирзаев сўзлаб берди.

Ферма территориясида Ўзбекистон, Тошкент области ҳамда Калинин райони, шунингдек, колхознинг беш йилликнинг тўртинчи йили учун олган социалистик мажбуриятлари чиройли стендларда ифода қилиб қўйилган. Қизил плакатларга сут соғувчиларнинг фамилиялари ва улар олган социалистик мажбуриятлар ёзиб қўйилган. Махсус стендларда эса социалистик мажбуриятни бажариш бўйича ойлик якунлар қайд этиб борилади. Сут соғувчиларга биркитиб қўйилган сигирлар группасидан ҳар куни қанча маҳсулот олинаётганлиги кўрсатиб турилади.

Бу ерда илғор чорвадорларнинг суратлари қўйилган ҳурмат тахтаси бор. Ҳар ойда мусобақа ғолиблари шарафига байроқ кўтарилади.

Лекин, ҳамма ерда ҳам идеология ишлари талаб даражасида эмас. Мажлис қатнашчилари айрим хўжаликларда кўргазмали агитация яхши йўлга қўйилмаганлигини кўрсатдилар. Ҳамма вақт ҳам агитаторларнинг суҳбатлари актуал, конкрет, аниқ мақсадларга қаратилаяпти, деб айтиб бўлмайди. Шундай ҳоллар ҳам рўй бермоқдаки, социалистик мусобақа ғолибларига мукофотлар тантанали равишда топширилмайди. Айрим ҳолларда энг яхши сут соғувчилар шарафига меҳнат шуҳрати байроғи кўтарилмайди. Ҳурмат тахтаси ҳамма ерда ҳам бор эмас.

РЕЗЕРВЛАРНИ ҚИДИРИБ ТОПАЙЛИК

КАЛИНИНЛИКЛАР яхши меҳнат қилдилар. Тошкент области чорвадорлари ўртасида ўтказилаётган социалистик мусобақада яхши натижаларга эришганлиги учун Калинин райони биринчи квартал якунига мувофиқ область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлди. Беш ойлик якуни бўйича юқори кўрсаткичга эришилди. Бироқ, деб қайд қилишди йиғилиш қатнашчилари, гўшт, сут, тухум етиштиришни кўпайтириш соҳасида ҳар бир хўжаликда ҳам резерв бор.

Йиғилиш қатнашчилари чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг муҳим резерви, у ҳам бўлса моллар ва паррандаларнинг маҳсулдорлигини ошириш тўғрисида сўзлар эканлар, ўрта ҳол хўжаликларни илғорлар даражасига кўтариш зарурлиги ҳақида тўхталиб ўтдилар. Хусусан, Оржоникидзе, «Партия XX съезди» колхозлари, Свердлов номли, «Бўзсув» совхозлари ҳақида сўз борганида, уларда беш ой давомида ҳар бош соғин сигирдан районнинг ўртача кўрсаткичидан кам сут соғиб олинганлиги кўрсатилди. Оржоникидзе номли колхозда гўштга топширилган қорамолларнинг ўртача вазни районнинг ўртача вазнидан 21 килограмм кам.

Йиғилиш қатнашчилари сут соғиб олишни механизациялаштириш, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, республиканинг донгдор чорвадорлари А. Чудная ва М. Исоқоваларнинг тажрибаларини кенг оммалаштириб, сут соғувчиларга кўплаб сигирларни биркитиб қўйиш зарурлиги ҳақида гапирдилар. Бу — фермаларда меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш имкониятини беради.

Барча хўжаликларда чўчқачилик фермаларини ташкил этиш гўшт етиштиришни кўпайтиришнинг катта резервидир. Бу ишга асос солинди. Бироқ уни тезлаштириш керак. Йиғилиш қатнашчилари чорва моллари маҳсулдорлигини ошириш муҳим иш эканлигини қайд қилишиб, шунингдек, ҳамма ерда молларнинг туёқ сонини, айниқса соғин сигирлар сонини кўпайтириш тўғрисида сўзладилар.

Партия ва ҳукуматимиз, область партия комитети ҳамда район партия комитети пленумлари қарорларида, деб қайд қилишди йиғилиш қатнашчилари, чорвачиликни янада юксалтиришнинг конкрет йўл-йўриқлари белгилаб берилган. Бу соҳада ҳозирнинг ўзидаёқ кўпгина ишлар бажариб қўйилди. Лекин ҳали янада астойдил иш олиб бориш керак. Янги муваффақиятларга эришиш учун бу тармоққа партиявий раҳбарликни янада кучайтириш зарур. Бу ишда сўз билан иш бирлигига эришиш энг муҳим аҳамиятга эгадир.

И. ЛЯСКАЛО,
М. ПРУГЕР.
(«Правда Востока» 7 июнь 1979 й.).

ЎРТОҚ АКМАЛ ИКРОМОВИЧ ИКРОМОВга

Қадрли Акмал Икромович, бошингизга тушган оғир жудолик — севимли ва меҳрибон отангиз ИКРОМ РЎЗИЕВнинг бевақт вафот этганлиги муносабати билан Сизга чуқур қайғу билан ўзимизнинг самимий таъзиямизни изҳор этамиз.

М. М. Мусахонов, Т. А. Алимов, В. А. Антонов, А. В Браилов, Ю. П. Максимов, Ф. Г. Потуремский, Т. Солихов, С. Т. Тошқулов, У. У. Умаров, А. М. Хўжаев, Т. З. Орипов, О. З. Зуфаров, Б. С. Камолов, М. М. Муллаев, М. Қодиров, Н. И. Малихин, Х. Умаров, Г. Б. Йўлдошева.

Чет эл янгиликлари

ТАСС АПН

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

БЕРЛИН. Республика темирйўлчилари ўз байрамини ГДР ташкил этилганлигининг 30 йиллиги шарафига зарбдор меҳнат билан нишонладилар. Улар тармоқни электр қувватидан фойдаланишга ўтказиш, юк ва пассажирлар ташиш самарадорлигини ҳамда сифатини ошириш вазифаларини муваффақият билан амалга оширмоқдалар. Транспортда прогрессив технология жорий этилганлиги туфайли улар юк ташиш ҳажмини 1949 йилдагига нисбатан уч баравар кўпайтиришга муваффақ бўлдилар.

МАДРИД. Испания аҳолиси шу йил май ойида 37 миллион 400 минг кишига етди. «Сабадо графико» ҳафтаномаси ўзи ўтказган тадқиқотлар асосидаги маълумотларида шу ҳақда хабар берди.

ҚОҲИРА. Миср аҳолиси тез суръатлар билан кўпаймоқда. Миср Араб Республикаси статистика бошқармасининг бошлиғи Г. Аскарнинг хабар беришича, мамлакат аҳолисининг сони кейинги ўн ой мобайнида 1 миллион кўпайиб, 41 миллион кишига етди.

Миср пойтахти Қоҳирада ҳозирги вақтда 8,5 миллион аҳоли яшайди.

НЬЮ-ЙОРК. Туркия бош министри Б. Эжевит «Нью-Йорк таймс» газетаси мухбири билан суҳбатда СҚЧ-2 тўғрисида Совет — Америка шартномалари тузилишини қатъий қўллаб-қувватлашини билдирди. Туркия ҳукуматининг бошлиғи Туркия билан Греция ўртасидаги мавжуд низоларни бартараф этишга воситачи бўлиш тўғрисида АҚШнинг таклифини рад этди.

Б. Эжевит ички сиёсий аҳвол масалаларига тўхталиб, Туркияда коммунистлар партиясининг очиқ ишлаши ғоясини қўллаб-қувватлашини билдирди.

МЕХИКО. Мексика пойтахтининг неча минглаб аҳолиси диктатор Сомосога қарши курашаётган Никарагуа ватанпарварлари билан бирдамлик юзасидан оммавий намойишлар ва митингларда қатнашдилар. Ишчилар, студентлар, сўл сиёсий партияларнинг ва касаба союзларининг вакиллари бутун Мексика халқини никарагуаликларнинг қонли диктатурадан халос бўлиш йўлидаги курашини қатъият билан қўллаб-қувватлашга чақирди.

(ТАСС, 11 июнь).

ГАНАДАГИ АҲВОЛ

ЛАГОС, 11 июнь. (ТАСС). Ганадан олинган хабарларда айтилишича, Гана давлатининг собиқ бошлиғи генерал Ф. Акуффо революцион кенгашнинг буйруғига мувофиқ мамлакатнинг янги маъмурларига таслим бўлди. Буйруқда унинг ва аввалги режим беш комиссарининг Аккра ҳарбий-ҳаво базасига етиб келиши лозимлиги айтилган эди. Ҳозирги вақтда у шу базада ҳисобда турибди.

Гана газеталарининг таъкидлаб ёзишича, собиқ меҳнат ва социал таъминот комиссари А. Вудейнинг ваколатлари тасдиқланган, айни вақтда у саноат министрлигига ҳам бошчилик қилади. Бундан аввал собиқ ҳукуматдаги тўрт министрнинг, шу жумладан ташқи ишлар комиссари Г. А. Нико ва ахборот комиссари К. Афренинг ваколатлари тасдиқланган эди.

Аккра радиосининг хабар қилишича, Гананинг янги раҳбарлари мамлакатдаги вазият муносабати билан граждан идора усулига ўтиш уч ой кечиктирилишини айтганлар. Шу билан бирга ялпи парламент сайлови, илгари белгиланганидек, 18 июнда ўтказилиши ҳам хабар қилинмоқда.

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ТАЛАБИ

ГАВАНА, 11 июнь. (ТАСС). Кариб денгизида кичик бир оролдан иборат давлат — Доминиканинг иш ташлаган меҳнаткашлари бош министр Патрик Жоннинг истеъфо беришини, умумий сайлов ўтказилишини, халққа қарши қонунлар бекор қилинишини талаб этмоқдалар.

Бундан икки ҳафта илгари бошланган умуммиллий забастовка давом этмоқда. У, бутун оролнинг ҳаётини издан чиқарди. Бу намойиш пойтахт Розо шаҳрида тинч намойишчилардан полиция қонли ўч олганлигига жавобан бошланган эди. Шу намойишда икки киши ўлиб, ўнга яқин киши ярадор бўлди. Парламент меҳнаткашларнинг иш ташлаш ҳуқуқини ва матбуот эркинлиги ҳуқуқини чеклаган қонунларни қабул қилганлигига қарши намойишчилар норозилик билдирдилар.

Кариб ҳавзасидаги кўпгина мамлакатлар, шу жумладан Барбадоса, Тринидада ва Тобаго, Гайане касаба союз ташкилотлари Доминика меҳнаткашларининг кураши билан бирдам эканликларини билдирдилар. Шу районда меҳнаткашларнинг энг катта бирлашмаси ҳисобланган Кариб касаба союзлари конгрессининг даъватига биноан улар П. Жон ҳукуматига байкот эълон қилдилар.

Кариб мамлакатларининг прогрессив матбуоти Доминикадаги аҳволни ёритиб, пойтахтга яна қўшинлар келтирилаётганлигини уқтириб ўтади. Айни вақтда маъмурлар ёлланувчиларни танлаб олиш мақсадида Жанубий Африка режими билан музокара олиб бормоқдалар.

КОНФЕРЕНЦИЯ ЯКУНЛАРИ

КОЛОМБО, 11 июнь. (ТАСС). Блокларга қўшилмаслик ҳаракатини координациялаш бюросига аъзо бўлган мамлакатларнинг ташқи ишлар министрлари конференцияси Шри Ланка пойтахтида ўз ишини тамомлади. Қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг шу йил сентябрь ойида Гаванада ўтказиладиган конференциясига тайёргарлик масалалари шу конференция иштирокчиларининг диққат марказида бўлди.

Коломбодаги конференция қўшилмаслик ғоялари — ҳарбий блокларда иштирок этмаслик, империализмга, мустамлакачиликка, ирқчилик ва сионизмга қарши, ер юзидан тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун кураш ғояси бу ҳаракатга халқаро вазият ривожига ижобий ҳисса қўшаоладиган куч бағишламоқда. Бу қоида координация бюросининг шу ерда қабул қилинган якунловчи ахборотининг муқаддимасида қайд этиб ўтилган. Ҳужжатда, қуролсизланиш, барча мамлакатларнинг иқтисодий ривожланиши ва халқаро хавфсизлик проблемалари бир-бири билан мустаҳкам боғланганлиги уқтириб ўтилган.

Бюро кескинликни юмшатиш жараёнини чуқурлаштиришга ва бу жараённи дунёнинг ҳамма районларига ёйишга бутун куч-ғайратини сарфлашга даъват этди.

ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФА

АДДИС-АБЕБА, 11 июнь. (ТАСС). Эфиопия муваққат ҳарбий маъмурий кенгаши доимий комитетининг аъзоси Легессе Асфау бундай деди: ўз фаолиятида марксизм-ленинизм принципларига амал қилувчи меҳнаткашлар партиясини тез орада тузиш — Эфиопия революциясининг ўзи танлаб олган йўлдан олға ҳаракат қилиши учун бирдан-бир ишончли гарантиядир.

Харарге вилоятининг маъмурий маркази Харэрс шаҳрида сиёсий мактабни битирувчиларга дипломлар топшириш маросимида сўзга чиқиб, у ишчилар, деҳқонлар ва прогрессив зиёлилар орасидан революция ишига садоқатли сиёсий саводли кадрларни тарбиялаш ҳозирги вақтда Эфиопиянинг энг муҳим вазифаларидан бири эканлигини таъкидлади. Л. Асфау битириб чиқувчиларни Эфиопия революциясининг мақсад ҳамда вазифаларини тушунтириш ва кенг халқ оммаси ўртасида марксизм-ленинизм ғояларини пропаганда қилишни янада кенг авж олдиришга чақирди.

СУҲБАТЛАР ТЕМАТИКАСИ

ОҒЗАКИ СИЁСИЙ АГИТАЦИЯ КАДРЛАРИГА ЁРДАМ

СОВЕТ кишилари КПСС XXV съезди қўйган вазифаларни юксак сиёсий ва меҳнат кўтаринкилигида адо этмоқдалар.

Пойтахт области ва Тошкент шаҳри саноат корхоналарининг коллективлари ўнинчи беш йиллик тўртинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун мусобақалашиб меҳнат қилиб, 29 майда маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш беш ойлик планини бажардилар. Май ойининг охиригача пландан ташқари ўнлаб миллион сўмлик саноат маҳсулотлари тайёрланди.

Пахтакорлар шу долзарб кунларда фидокорона меҳнат қилиб, табиат инжиқликларига юксак уюшқоқлик билан меҳнат қилиб, ғўза парваришини кучайтирмоқдалар.

Партия ташкилотлари, шунингдек сиёсий ахборотчилар, сиёсий ташкилотчилар, агитаторларнинг катта отряди меҳнаткашлар коллективларида кўп қиррали ташкилотчилик ва сиёсий ишларни олиб бормоқдалар. Улар КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини амалга оширишга киришиб, оғзаки сиёсий агитациянинг услублари ва методларини янада такомиллаштирмоқдалар.

Ҳозирги вақтда дала шийпонларида оммавий-агитация ва маданий-тарбиявий ишларни ташкил этишга алоҳида эътибор бериш лозим. Бунда ҳар бир бригада ва звено олдида турган вазифалар тўла ҳисобга олиниши даркор.

Оғзаки сиёсий агитация кадрлари учун навбатдаги инструктив семинар ўтказиб, унда қуйидаги материаллардан фойдаланишни тавсия қиламиз:

КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори (Марказий, республика, область газеталарининг 6-май сонлари, «Коммунист», 7-сон, «Партийная жизнь», 10-сон, «Агитатор», 10-сон). «Правда» газетасининг 22 ва 31 май сонларидаги бош мақолалар).

Актив ҳаётий позицияни шакллантириш (КПСС МК журнали «Партийная жизнь», 10-сон, 13—22 бетлар).

Июнь ойида суҳбатлар ва сиёсий ахборотлар ўтказиш учун қуйидаги мақолалардан фойдаланиш тавсия этилади.

МАМЛАКАТ ИЧКИ СИЁСИЙ ҲАЁТИ МАСАЛАЛАРИ:

Миллионларнинг зафар байроғи («Коммунист», 6-сон, 3—10-бетлар).

50 йил мобайнидаги ўртача йиллик абсолют ўсишлар. («Агитатор», 9-сон, 15-бет).

10 июнь — Енгил саноат ходимлари куни. («Агитатор», 9-сон, 31—33, «Ўзбекистон агитатори», 10-сон, 24-бетлар).

Район (шаҳар) халқ судларининг халқ маслаҳатчиларига сайловлар олдидан. (Республика газеталарининг 29 май, область газеталарининг 31 май сонлари).

17 июнь — Медицина ходимлари куни. («Агитатор», 10-сон, 31—33, «Ўзбекистон агитатори», 10-сон, 25-бетлар).

30 июнь — ихтирочилар ва рационализаторлар куни. («Агитатор», 10 сон 27—30-бетлар).

ИҚТИСОДИЙ ҲАЁТ МАСАЛАЛАРИ:

Меҳнатга коммунистик муносабат учун («Коммунист», 6-сон, 26—37-бетлар).

Социалистик мусобақа ва иш сифати («Ўзбекистон коммунисти», 5-сон, 10—18, «Ўзбекистон агитатори», 10-сон, 11—14-бетлар).

Беш йилликлар одимлари.

Бинокорнинг иш сифати «Агитатор», 9-сон, 16—19-бетлар).

Агрономлар имтиҳон топширмоқдалар. («Правда»нинг 31 май сони).

Қишлоқ хўжалигини интенсивлаш ва қишлоқнинг социал тараққиёти. («Ўзбекистон коммунисти», 5-сон, 19—25-бетлар).

1978 йил сабоқлари нимага ўргатади? («Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги», 5-сон, 11—13-бетлар).

Фермалар маҳсулотини кўпайтирайлик («Агитатор», 9-сон, 10—14, 10-сон, 22—26-бетлар).

Сабзавоткорлар область кенгашининг тавсиялари (Область газеталарининг 25 май сонлари).

ФАН ВА МАДАНИЯТ МАСАЛАЛАРИ:

Рус тили — барча совет кишиларининг тарихий мулки. (Республика, область газеталарининг 23 май сонлари).

СССРнинг илмий-техникавий потенциали. («Политическое самообразование», 5-сон, 22—30-бетлар).

Зиёлиларнинг юксак бурчи. («Ўзбекистон коммунисти», 5-сон, 3—9-бетлар).

Ота-она бўлиш мушкулроқ бўлиб қолди. («Агитатор», 9-сон, 41—43-бетлар).

Турмуш эстетикаси. («Ўзбекистон коммунисти», 5-сон, 43—49-бетлар).

ХАЛҚАРО АҲВОЛ:

Тинчлик сиёсати ва халқлар хавфсизлиги («Политическое самообразование», 5-сон, 5—12, 68—76, «Ўзбекистон агитатори», 10-сон, 5—9, «Международная жизнь», 5-сон, 3—16-бетлар).

Социализм ғалабаларининг ишончли қалқони («Ўзбекистон коммунисти», 5-сон, 60—65-бетлар).

Дўстлик ва қардошлик визити. (Марказий, республика ва область газеталарининг 31 май — 5 июнь сонлари).

Совет Иттифоқи ва ривожланаётган мамлакатлар («Агитатор», 9-сон, 41—43-бетлар).

Урушнинг 30 куни. («Коммунист», 6-сон, 97—101, 7-сон, 86—91, «Международная жизнь», 5-сон, 17—28-бетлар).

Кампучия: маоч малайларнинг ёвузликлари. («Партийная жизнь», 9-сон, 78—80, «Международная жизнь», 5-сон, 121—124-бетлар).

Араблар ҳисобига сепарат битишув. («Агитатор», 9-сон, 44—45, «Международная жизнь», 5-сон, 29—36, 91—96, «Ўзбекистон агитатори», 9-сон, 30—32-бетлар).

Африка кураши давом эттирмоқда. («Правда», 26 май бош мақоласи, «Международная жизнь», 5-сон, 57—64-бетлар).

Ҳинд океанида тинчлик бўлсин. («Международная жизнь», 5-сон, 97—101-бетлар).

Капиталистик ва ривожланаётган мамлакатлар ялпи ички маҳсулоти, аҳолисининг сони, аҳоли жон бошига тўғри келадиган ялпи ички маҳсулот тўғрисидаги рақамлар. («Мировая экономика и международные отношения», 5-сон, 147-157-бетлар).

Эрон Ислом республикаси: Дастлабки қадамлар. «Агитатор» 10-сон, 42—43-бетлар).

Халқаро обзор («Международная жизнь», 5-сон, 142-148-бетлар).

Ўзгаришлар белгиси остида. («Коммунист», 7-сон, 71—88-бетлар).

Англия — сиёсат сўқмоқлари («Международная жизнь», 5-сон, 37—46-бетлар).

ЭСЛАТМА: Суҳбатга, сиёсий ахборотга тайёрланишда вақтли матбуот материаллари, маҳаллий фактлар, мисоллар ва рақамлардан фойдаланинг.

УНУТИЛМАС УЧРАШУВЛАР

ЎЗБЕКИСТОНДА СОВЕТ — ЛИВИЯ ДЎСТЛИГИ КУНЛАРИ ЎТКАЗИЛДИ

— Биз республикангизда бўлишимиз билан жуда бахтлимиз. Ўзбекистон қадимий ўлка. Унинг бугуни кўзни қувнатади. Истиқболи янада ёрқинроқдир. Ўзбек халқининг фаолияти ғоят самарали ва активдир. Бу — мақтов сўзлари эмас. Буни биз ўз кўзимиз билан кўрдик, қаерда бўлмайлик ана шунинг гувоҳи бўлдик. Диёрингиз гуллаб-яшнаётган экан, бу бутун халқнинг ғайрат-шижоат билан меҳнат қилаётганлиги натижасидир.

Ливия Умумий Халқ Конгресси Бош секретариати мафкуравий ва сиёсий тарбия бўлимининг бошлиғи Жумаа Феззаний Ўзбекистондан олган таассуротларини ана шу сўзлар билан ифодалади. У бошчилик қилган Ливия Социалистик Халқ араб жамаҳириясининг делегацияси республикамизда бўлиб, Совет-Ливия дўстлиги кунларида қатнашди. Делегация составида жамоат арбоблари, артистлар бор эди. Меҳмонлар Тошкент ва Самарқанд шаҳарларида бўлдилар. Республикамизнинг диққатга сазовор жойларини бориб кўрдилар, жамоатчилик вакиллари, колхозчилар, санъаткорлар коллективлари билан учрашдилар.

Маълумки, Совет Иттифоқи билан Ливия ўртасида кун сайин ривожланиб бораётган дўстлик ва ҳамкорлик яхши самаралар бермоқда. Учрашувлар чоғида икки мамлакат ўртасидаги бу яқинликнинг ўзаро манфаатли бўлаётганлиги такрор ва такрор қайд этилди. Меҳмонлар 1970 йил сентябрь революциясидан сўнг Ливия жамаҳирияси эришган ютуқларни мароқ билан сўзлаб бердилар. Ҳозиргача бу мамлакатда 400 минг квартира қурилди. Минглаб километр йўллар бунёд этилди. 2 миллион гектардан кўпроқ саҳро ўзлаштирилди. Юзлаб заводлар, кўплаб мактаб ва шифохоналар қурилди. Уларнинг ишга тушишида совет мутахассислари яқиндан ёрдам бердилар. Бу беғараз кўмак, иккала мамлакат ўртасида ривожланиб бораётган маданий алоқалар Тошкентда намойиш қилинган «СССР—Ливия: дўстлик ва ҳамкорлик» мавзуидаги фотокўргазмада ўз аксини топган эди. Кўргазмада Ливияда биринчи давлат механизациялашган хўжалигига Совет Иттифоқи туҳфа қилган қишлоқ хўжалик машиналари, нефть соҳасидаги совет мутахассислари ҳамда врачларининг Африкадаги бу мамлакатда олиб бораётган фаолияти билан танишиш мумкин.

Бир неча йил муқаддам Ўзбекистонинг «Баҳор» рақс ансамбли дўстлар ҳузурига борган эди. Бу сафар Ливиядан келган артистлар коллективи республикамизда қизиқарли томошалар кўрсатишди. Бу томошалар оддий концерт доирасидан чиқиб, иккала халқ ўртасидаги чинакам дўстлик намойишига айланиб кетди. Шўх ва жозибали араб оҳанг ва куйлари Янгийўл районидаги Ленин номли колхозда, «Баҳор» концерт залида, Самарқанд Давлат университетида янгради. Бу концертлар зўр муваффақият билан ўтди.

Совет-Ливия дўстлиги кунлари қатнашчилари Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамиятида, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида қабулда бўлдилар. Шунингдек улар Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диний назоратини, XVI аср архитектура ёдгорлиги бўлмиш Абу Бакир Каффол Шоший мақбарасини бориб кўрдилар.

Меҳмонлар Ўзбекистондан катта таассуротлар билан қайтдилар.

С. МУСАЕВ.

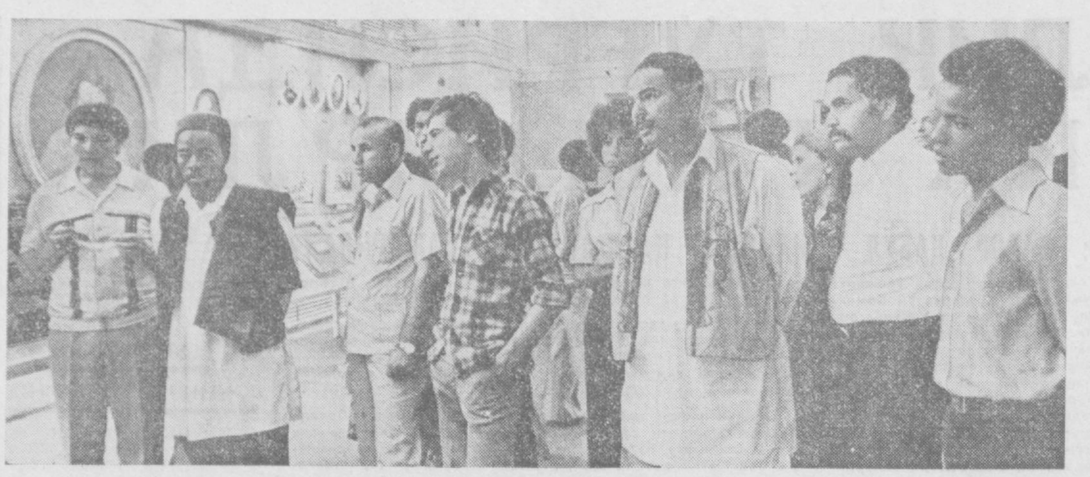

Суратда: Ливиялик меҳмонлар Тошкентдаги В. И. Ленин музейида.

А. Абалян фотоси.

МАДАНИЯТИМИЗ ЖОНКУЯРИГА БАҒИШЛАБ

У асримиз бошида Россиянинг Курск областида, камбағал деҳқон оиласида туғилди. Революциянинг сурони йилларида эса кўнгилли сифатида Қизил Армияга ёзилди. Қўлда қурол билан эл саодати учун курашди. Ана шу кураш самарасидан кўплар қатори баҳраманд бўлиб, бахтли турмушга эришди. Олий маълумотли агроном, хўжалик соҳасида раҳбар сифатида тер тўкиб эътибор қозонди. Шунинг учун ҳам Тошкент область ижроия комитети раисининг ўринбосари, сўнг республика озиқ-овқат саноати министрининг биринчи ўринбосари бўлган Иван Михайлович Федоренко (1900—1974) уч бор Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

У қарийб йигирма йил давомида Ўзбекистон ССР Маданият министрининг биринчи ўринбосари сифатида ўзбек маданиятининг ривожига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. Республикамиз областлари, шаҳарларидаги маданий-оқартув, санъат муассасаларининг тармоғини кенгайтириш, тарих ва маданий ёдгорликларни асраш, таъмирлаш соҳасида у ташкилотчилик қобилиятини рўй-рост намойиш қилди.

Тошкент Давлат Маданият институтида ўтказилган кеча И. М. Федоренко хотирасига бағишланди. Институт ректори, филология фанлари доктори Азиз Қаюмов кириш сўзида И. М. Федоренко билан ишлаган йиллари ҳақидаги хотираларини сўзлаб, унинг ҳақиқий маданият жонкуяри бўлганини таъкидлаб ўтди. Тарих фанлари кандидати Озод Ризаевнинг И. М. Федоренко ҳаёти ва фаолиятига оид доклади қизиқиш билан тингланди.

— Унинг бевосита раҳбарлигида, — деди докладчи, — республикамизда қатор янги, замонавий театр, клуб, кинотеатр, кутубхоналар бинолари қурилди. Фарғонада, Нукусда область босмахоналари ташкил қилинди. «Ўзбекфильм» киностудияси комплексининг биринчи навбати ишга туширилди. Андижон, Наманганда, Қарши, Урганчда театрлар қурилиши ниҳоясига етказилди. Андижонда 500 минг жилд китобга мўлжалланган кутубхона биноси қурилди. Кейинчалик бошқа областларда ҳам ана шундай кутубхоналар бинолари вужудга келтирилди.

— Иван Михайлович раҳбарлигида беш йил бирга ишлаганимдан фахрланаман, — дейди Ўзбекистон халқлари тарихи музейи директори, тарих фанлари доктори Нафиса Содиқова. — Ундан ишчанлик, вазифага сидқидилдан ёндошиш, одамлар билан ишлашни ўргандим. У чинакам устоз, ҳам сезгир ўртоқ эди. Иван Михайлович республика асосий музейи — Ўзбекистон халқлари тарихи музейининг ғамхўри сифатида экспозициямиз учун янги бинони ажратишда ва уни музейга мослашда катта жонбозлик кўрсатди.

Кеча охирида сўзга чиққан Зоя Федоренко оиласи номидан бобоси И. М. Федоренко хотирасини нишонлаган институт коллективи ва жамоатчилик вакилларига самимий миннатдорчилик билдирди.

Ҳ. СОДИҚОВ.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

БОЛАЛАР ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

ОХАНГАРОНДАГИ «Оҳангарон» совхози меҳнатчиларининг 140 фарзанди учун янги болалар боғчаси очилди. Болаларнинг биринчи куни келган ҳурматли меҳмонлари орасида Қорахитой қишлоқ Советининг депутатлари — совхоз бўлим бошқарувчиси Д. Файзиева ва агроном Т. Қўчқоровлар ҳам бор эди. Болалар боғчаси халқ сайлаган ана шу депутатларнинг актив ёрдами билан барпо этилди.

Қишлоқ Советининг депутатлари қишлоқдаги болалар боғчалари ва мактабларда болаларга яхши таом бериш, оналар ва болаларга медицина хизматини яхшилаш учун кўп иш қилдилар. Уларнинг ғамхўрлиги туфайли посёлкада болаларнинг ўйин майдончалари, совхоз клубида янги тўгараклар ташкил этилди.

САВДО ТАРМОҚЛАРИ КЕНГАЙМОҚДА

Оҳангарон шаҳрида савдо тармоқлари кенгайиб бораётир. Жумладан, 22-саноат моллари магазинида «Болалар дунёси» ташкил этилди. Бу ерда кичкинтойлар учун бежирим кийим-кечаклар, пойафзаллар харид қилиш мумкин. «Табиат совғалари» деб аталган магазин эса замонавий усулда қурилган. Янги магазинда харидорларга малакали савдо ходимлари хизмат кўрсатишмоқда.

К. ЁРОВ.

Спорт

ФИНАЛЧИЛАР МАЪЛУМ

Футбол бўйича СССР Кубоги учун ўтказилган ярим финал мусобақаларида Тбилиси ва Москва динамочилари устун келдилар. Ўтган шанба куни пойтахтда марказий Армия спорт клуби грузин футболчиларини қабул қилди. Мамлакат чемпионатида армиячилардан биринчи мағлубиятга учраган Тбилиси динамочилари бу ўйинда жами учта тўп киритишди. Лекин ана шу уч тўпнинг биттасини ҳимоячи Чивадзе ўз дарвозасига киритди. Сўнгра Дараселия ва Кипианилар армиячилар дарвозасини икки марта нишонга олишди.

Пойтахт динамочилари биринчи лига пешқадамларидан бири Львовнинг «Карпати» футболчиларини қабул қилишди. Бу учрашувда ҳам ғолиб биринчи ярим финалдагидек қўшимча берилган 30 минутда аниқланди. Москва футболчилари 2:1 ҳисобида ғолиб келиб, финалга йўлланма олишди.

СССР Кубоги эгаси Бутуниттифоқ физкультурачилар кунида маълум бўлади.

ПЕШҚАДАМЛАР ҒАЛАБАСИ

Иккинчи эшелон 5-зонаси қатнашчилари навбатдаги 15-тур ўйинларини ўтказишди. «Янгиер» ўз майдонида «Қаршистрой» футболчиларини 5:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. Зонанинг яна бир пешқадами «Шаҳрихончи» футболчилари ҳам «Янгиер»дан орқада қолишни исташмаяпти. Улар ҳам шу куни «Химик» командаси билан учрашиб 5:0 ҳисобида устун келдилар. Шундай қилиб зонада 15 турдан сўнг бу икки команда 22 тадан очко тўплаб пешқадамлик қилишмоқда. Жиззахнинг «Бўстон» командаси Хоразмда Наримонов номли колхоз командаси билан учрашиб, ўйинни 1:1 ҳисобида дуранг қилди ва 21 очко билан учинчи ўринни эгаллаб турибди.

СПАРТАКИАДА ТАРАДДУДИ

Сочида енгил атлетика бўйича чет эллик спортчилар иштирокида Бутуниттифоқ мусобақалари бўлиб ўтди. Энг яхши натижа кўрсатган спортчиларимиз яна икки ҳафтадан кейин Лейпцигда ГДР командаси билан бўладиган халқаро учрашувида Совет спорт шарафини ҳимоя қилиш ҳуқуқига эга бўлдилар. Бу мусобақада республикамиз вакиллари ҳам иштирок этдилар. 400 метрга югуришда Ирина Чёмина 53,66 секунд вақт кўрсатиб, кучли олтиликдан жой олди.

ДАМ ОЛУВЧИЛАР ХИЗМАТИДА

МАМЛАКАТИМИЗ темир йўлларида пассажир поездлари янги график бўйича қатнай бошлади. Ёз бошланиши билан меҳнат отпускасига чиқиб, марказий курортларда дам олувчилар сони кўпаяди. Энди Тошкент — Москва поезди илгариларига нисбатан 7—8 соат олдин етиб боради. Бунга графикларни зичлаштириш ва ҳаракат тезлигини ошириш йўли билан эришилади.

Меҳнат отпускасини Новосибирск, Красноярск, Иркутск каби шаҳарлар атрофида ўтказишга отланганлар учун ҳам қўшимча поездлар ажратилди. Улар ҳам манзилга муддатидан олдин етиб борадилар.

Мавсумда пассажирларга хизмат кўрсатувчи янги кассалар зали ҳам ишлаб туради. Унда 20 та касса бўлиб, аввалгиларидан фарқ қилади. Барча кассалар гаплашиш, алоқа қурилмалари билан жиҳозланган. Вагонлардаги бўш жойларни аниқловчи кишилар сони кўпайтирилди.

Автомобиль транспорти ходимлари ҳам дам олувчиларга намунали хизмат кўрсатиш тадбирларини кўрмоқдалар. Бўстонлиқ, Чимён каби оромгоҳларга борувчи автобуслар сони кўпайди. Янги 15 та икарус автобуслари рейсларга қўйилди. Айниқса, шанба, якшанба кунлари дам олувчилар транспортчилар хизматидан мамнун бўлмоқдалар.

Автобуслар билан шаҳарлараро саёҳатлар ҳам йўлга қўйилди. Самарқанд, Бухоро, Хива каби қадимий шаҳарларга туристик автобуслар қатнамоқда. Бу шаҳарларга отланган кишилар йўл-йўлакай кўпгина оромгоҳларда тўхтаб ўтадилар.

ТОШКЕНТ ҲАЙВОНОТ БОҒИДА

Ёз фасли бошланиши билан Тошкент ҳайвонот боғи ходимларининг ҳам ишлари қизиб кетди. Улар республикамиз шароитида учрамайдиган ноёб қушларни кўпайтириш соҳасида бир қатор ибратли тадбирларни олиб боришмоқда. Боғда қушларнинг кўпайиши учун барча шарт-шароитлар яратиб берилган. Шунинг боисдан бизнинг иқлим шароитимизда учрамайдиган қуш ва паррандалар тез ривожланмоқда. Ҳозир уларнинг хили 116 тага етди. Суратда: Тошкент ҳайвонот боғида парваришланаётган ғаройиб қушлар.

В. Таран фотолари.

БИЛИБ ҚЎЙГАН ЯХШИ

ЯНГИ туфлини кийишдан олдин, унга рангсиз крем суртиб, бахмал билан артилса чарм кўпга чидайди.

ЕЧГАН туфлингиз ичига қоғоз тиқиб қўйсангиз, намини тортади, ҳидини олади ва шаклини яхши сақлайди.

ЖУДА иссиқ ва совуқдан амиркон лаки ёрилади. Бунинг олдини олиш учун унга тухум оқи суртиб, бахмал билан артиш кифоя.

ОЁҚ кийимнинг ғижирлаши кишининг ғашига тегади. Ундан қутилиш учун пойафзалнинг ичига намланган қоғоз тиқиб, пахта мойи суртиб қўйилса ғарч йўқолади.

СУНЪИЙ чармдан қилинган оёқ кийимни совуқ сувга ботирилган губка билан артилади. Сув пойафзалнинг ичига тушмасин.

СССР ХАЛҚЛАРИ VII СПАРТАКИАДАСИ ОЛДИДАН

КУЧЛИ ОЛТИЛИК ИШТИЁҚИДА

Ўзбекистонлик спортчиларнинг СССР халқлари VII спартакиадасидаги вазифа ва мақсадлари бўлак. Шунинг учун ҳам ҳозир йирик спорт анжуманига қизғин тайёргарлик кўриляпти. Спартакиадага 800 нафарга яқин спортчи жалб этилди. Терма командага номзодлар шу кунларда турли мусобақаларда синовдан ўтиб, ўз маҳоратларини оширмоқдалар. Улар орасида 40 нафардан зиёд халқаро классдаги спорт мастери, 450 нафар СССР спорт мастери бор. Спортчиларимизга 250 нафардан зиёд моҳир тренер бош-қош бўлмоқда. Жумладан, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган тренер К. Аблаев эркин кураш бўйича республикамиз терма командасига мураббийлик қиляпти.

Эркин кураш кейинги йилларда республикамизда ниҳоятда оммавийлашиб боряпти, десак муболаға бўлмайди. Спортнинг бу турида шуҳрат қозонаётган йигитларимиз номини ҳозирги кунда Иттифоқимизнинг барча жойларида яхши билишади. Чунончи, бир неча эркин курашчиларимиз СССР терма командаси составида йирик мусобақаларда иштирок этиб, совринли ўринлар соҳиби бўлишди.

— Кейинги вақтларда, — дейди К. Аблаев, — 9 нафар полвонимиз мамлакат спорт шарафини ҳимоя қилишга жалб этилди. Албатта, бу республикамизда умидли спортчилар тайёрланаётганлигини яна бир бор намойиш этади. Жумладан, Эдуард Фатихов, Ҳасан Зангиев, Энвер Абдураманов, Александр Хаймович сингари спортчиларимиз терма команда составида жаҳон чемпионати ва жаҳон кубоги учун бўлган мусобақада қатнашишди. Умуман олганда, ҳозирда спортнинг мазкур туридаги йирик мусобақаларнинг бирортаси ҳам ўзбекистонлик курашчиларсиз ўтмаяпти.

Маълумки, бундан олдинги спартакиадада Ўзбекистон терма командасининг эркин курашчилари умумкоманда [illegible] биринчи ўринни эгаллаб, биллур соврин соҳиби бўлган эди. Американинг Толидо шаҳрида бўлган гилам «жанг»ларида республикамиз терма командаси аъзоси, халқаро классдаги спорт мастери Ҳасан Зангиев СССР терма командаси составида иштирок этганди. Шуниси характерлики, Жаҳон кубоги мусобақаси олдидан СССР терма командаси устозлари 82 килограммгача вазнли спортчилар орасида икки полвондан бирини — вакилимиз Ҳ. Зангиев ёки киевлик А. Данькони танлаб олишлари лозим эди. Бу саволга Подольск шаҳрида бўлиб ўтган сўнгги машғулот жавоб берди. Тренерлар охирги босқич мусобақаларида ўзини кўрсатган Ҳ. Зангиевни мамлакат терма командаси составига жалб этишди.

У Толидодаги гилам беллашувларида терма команда устозлари тўғри йўл танлаганликларини яна бир бор исботлади. Ҳасан Зангиев ўз вазнидаги барча рақиблари курагини ерга тегизди.

— СССР халқлари ёзги спартакиадаси олдидан яна бир неча йирик турнирларда куч синашишни мўлжаллаб турибмиз, — деб сўзида давом этади К. Аблаев. — Айниқса, биз учун Киевда ўтказиладиган Бутуниттифоқ турнири муҳим аҳамиятга эгадир. Чунки, биз бу ерда асосий рақибларимиз Украина, Белоруссия ва Қозоғистон терма командалари билан учрашамиз. Ана шу мусобақа давомида ютуқ ва камчиликларимиз очиқ-ойдин аён бўлиб, келгусида нималарга эътибор беришимиз кераклигини билиб оламиз. Бир сўз билан айтганда, олдимизда қийин, лекин бажарса бўладиган вазифа турибди. У ҳам бўлса СССР халқлари VII спартакиадасида республикамиз делегациясига қимматли очколар келтиришдир.

Ф. РИХСИЕВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
182-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1979—80 ўқув йилига
қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

электр пайвандчи-арматурачи, монтажчи-ғишт терувчи, автомашиналарни ремонт қилувчи слесарь, темир-бетон конструкцияларини монтаж қилувчи монтажчи, бўёқчи, дурадгор, сувоқчи, электр-газ пайвандчи.

Билим юртига 15 ва ундан катта ёшдаги, 8—10-синфни битирган йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 1—3 йил.

Бошқа шаҳарликларга ётоқхона берилади.

Билим юртини битирганларга диплом берилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганларга олий ўқув юртларига кириб ўқиш учун йўлланма берилади.

Ўқиш даврида ўқувчилар 3 маҳал иссиқ овқат, кийим-кечак ва ишлаб чиқариш давридаги иш ҳақининг учдан бир қисми билан таъминланадилар. 10-синфни битирганлар 30 сўмдан стипендия оладилар.

Ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини битирганлар «Таштрактрострой» трестига ишга юбориладилар.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, паспорт ёки туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома, медицина справкаси (286-форма), турар-жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, характеристика, 8 дона фотосурат.

Ҳужжатлар ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Куйбишев район, (17-автобуснинг, «12-турар-жой шаҳарчаси», 22-трамвайнинг 2-Шимолий-Шарқ массиви бекатлари). Багратион кўчаси, 4-уй. Телефон: 62-72-73.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг
178-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1979—80 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ «ТАШМЕТРОСТРОЙ» ТРЕСТИ УЧУН ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАБ ЧИҚАРАДИ.

БИЛИМ ЮРТИГА 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ер юзаси ишлари проходкачиси, автомашиналарни ремонт қилувчи слесарь, қўлда пайванд ишларини бажарувчи электр пайвандчи, безакчи-плиткачи, ер ости проходка механизмларининг электромонтажчиси, ер ости проходкаси механизмларининг слесарь-монтажчиси, проходка (навбатчи) бўйича электрослесарь, арматурачи (арматура тўрлари ва каркаслари бўйича электр пайвандчи). **Ўқиш муддати — 3 йил;** автомашиналарни ремонт қилувчи слесарь, ер юзаси ишлари проходкачиси, бўёқчи (қурувчи), ғишт терувчи, сувоқчи, арматурачи, бетончи, слесарь-сантехник. **Ўқиш муддати — 1,5—2 йил.**

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР 3 МАҲАЛ БЕПУЛ ОВҚАТ, КИЙИМ-БОШ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР, ШУНИНГДЕК, ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПРАКТИКАСИ ДАВРИДА ИШЛАГАН МАОШИНИНГ 50 ПРОЦЕНТИ ТЎЛАНАДИ.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юртини 3 йил ўқиб битирганларга диплом, 1—2 йил ўқиб тамомлаганларга аттестат берилади.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТАМОМЛАГАНЛАР ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ХОДИМЛАРИГА БЕРИЛАДИГАН ИМТИЁЗЛАРДАН ФОЙДАЛАНАДИЛАР.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Қабул комиссияси якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача ишлайди.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор район, Д-20 квартали (метродан «Чилонзор» станциясигача, у ёғига 50, 78-автобуслар, 29-автобус, 6, 11, 19-троллейбуслар, 21-маршрут таксиси билан «Ётоқхона» бекатигача борилади).

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт» 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Спектакль. 11.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.00 — Концерт. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.50 — Музей ва кўргазма залларини бўйлаб. 16.30 — Дарвозаси тиллодан. 17.20 — Болалар учун фильм. 18.25 — Фан оламида. 18.55 — Болаларга аталган шеърлар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Халқ ижоди. 20.40 — Улуғ Ватан уруши. Киноэпопея. 11-фильм. 21.30 — «Вақт». 22.05 — Халқаро болалар йилига. 22.35 — Фильм-концерт. 23.25 — Ҳужжатли фильмлар. 23.50 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.20 — Мультфильм. 18.35 — Нурафшон давр. 19.05 — Миллионлар ленинча университети. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ўн учинчи Бутуниттифоқ Пушкин шеърияти байрами. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт». 22.05 — Ғўзаларни сифатли парвариш қилайлик. 22.25 — Премьералар, учрашувлар, дебютлар.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.40 — Угрюм дарё. Бадиий фильм. 2-серия. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Кругозор.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13|VI да Келинлар қўзғолони, 13|VI да Парвона.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 13|VI да Йиллар ўтиб.

Н. И. ВАВИЛОВ НОМИДАГИ БУТУНИТТИФОҚ ЎСИМЛИКШУНОСЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИНИНГ ЎРТА ОСИЁ ФИЛИАЛИ

Ўсимликшунос (полизчилик) **ихтисоси бўйича кичик илмий ходим**

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА **КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ**

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент область, Орджоникидзе район, «Ботаника» алоқа бўлими.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»-нинг транспорт ишлаб чиқариш бошқармаси 4-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ

ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда 3-класс шофёрларини тайёрлайдиган

5 ЯРИМ ОЙЛИК КУРСЛАРГА **ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ**

Ҳар ойда 45 сўмдан стипендия берилади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар Тошкент шаҳрида ётоқхона ва прописка билан таъминланадилар.

Курсларга ҳарбий хизматни ўтаб қайтган йигитлар қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Тўёна кўчаси, 205-уй (7, 15, 23-автобусларнинг «Қўйлиқ» бекати).

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети аппаратининг коллективи область партия комитетининг секретари А. И. ИКРОМОВга отаси **Икром РУЗИЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент шаҳридаги Бешёғоч колхоз бозори коллективи шу бозорнинг собиқ ходими **Икром РУЗИЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент, —П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337918, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.